

Informacja
o stanie realizacji zadań oświatowych powiatu grajewskiego w roku szkolnym
2017/2018 oraz o stanie oświaty w szkołach prowadzonych przez powiat grajewski
w roku szkolnym 2018/2019

I. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych powiatu grajewskiego w roku szkolnym 2017/2018.

1. Wstęp, metryczka powiatu.

Obowiązek sporządzenia i przedstawienia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informacji o stanie realizacji zadań oświatowych powiatu za poprzedni rok szkolny wynika z zapisów art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.). Poniższa informacja przygotowana została w oparciu o dane Wydziału Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Grajewie, Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Grajewie, sprawozdanie SIO wg stanu na dzień 30.09.2017 r., 31.03.2018 r. i 30.09.2018 r., dane opracowane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łomży, dane Głównego Urzędu Statystycznego, dane Powiatowego Urzędu Pracy w Grajewie oraz informacje ze szkół.

Tab. 1. Metryczka powiatu.

Dane o powiecie	Dane z 2017 r.	Dane z 2018 r.
Liczba ludności powiatu (wg stanu na 31.12.)	47.781	47.674 (prognoza)
Budżet powiatu	46.531.688 zł	59.161.670 zł (plan wg stanu na 30.09.)
Budżet w przeliczeniu na jednego mieszkańca	974 zł	1.241 zł
Otrzymana subwencja oświatowa	16.240.897 zł	17.204.015 zł
Subwencja oświatowa w przeliczeniu na jednego ucznia/słuchacza szkół prowadzonych i rejestrowanych przez powiat	10.157 zł	12.158 zł
Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 801 i 854	20.836.186 zł	27.838.390 zł (plan wg stanu na 30.09.)
Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 801 i 854 w przeliczeniu na jednego ucznia/słuchacza szkół prowadzonych i rejestrowanych przez powiat	13.031 zł	19.674 zł
Liczba uczniów i słuchaczy szkół prowadzonych przez powiat*	1.577	1.402
Liczba słuchaczy szkół dotowanych przez powiat*	22	13
Liczba szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez powiat	7	7
Stopa bezrobocia	15,7%	13,3%**

* wg stanu na 30.09. roku poprzedzającego dany rok budżetowy

** wg stanu na koniec sierpnia danego roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl, grajewo.praca.gov.pl, opracowania własne na podstawie danych Wydziału Spraw Społecznych i Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Grajewie.

Wysokość subwencji otrzymanej przez powiat w 2018 roku zwiększyła się w stosunku do roku 2017 pomimo spadku liczby uczniów i słuchaczy, jednakże był to efekt wzrostu wynagrodzeń nauczycieli od 1 kwietnia 2018 r.

2. Podstawowe decyzje prawne i strategiczne.

a) w związku z wprowadzaną od dnia 1 września 2017 r. reformą oświaty oraz koniecznością wywiązania się z zapisów przepisów oświatowych (ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe), dotyczących tego zagadnienia, Rada Powiatu Grajewskiego podjęła uchwały w sprawie przekształcenia:

- Szkoły Podstawowej Nr 3 Specjalnej w Grajewie (ze szkoły 6-letniej w 8-letnią),

- Szkoły Przynoszącej do Pracy Zawodowej w Grajewie (w Szkołę Przynoszącej do Pracy w Grajewie, przeznaczoną wyłącznie dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi),
  - zasadniczych szkół zawodowych w branżowe szkoły I stopnia (w Nieckowie, Szczuczynie, Wojewodzinie, Specjalna w Grajewie),
  - szkół policealnych (w szkoły przeznaczone dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe; w odniesieniu do dwóch szkół Grajewie, szkoły w Nieckowie i Szczuczynie).
- Uchwały te stanowią akty założycielskie w/w szkół.
- b) w związku z koniecznością objęcia uchwałą – zakresem osób uprawnionych do otrzymania świadczeń – nauczycieli, którzy przeszli ze szkoły na nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, Rada Powiatu podjęła uchwałę w sprawie ustalenia „Regulaminu przyznawania pomocy zdrowotnej nauczycielom zatrudnionym w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest powiat grajewski”;
- c) w związku z koniecznością uporządkowania kwestii, dotyczącej przyznawania stypendiów Starosty Grajewskiego, Rada Powiatu podjęła uchwały w sprawie:
- przyjęcia „Powiatowego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży z terenu powiatu grajewskiego”,
  - zasad udzielania stypendiów Starosty Grajewskiego w ramach „Powiatowego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży z terenu powiatu grajewskiego”;
- d) w związku z koniecznością dostosowania przepisów prawa miejscowego do zmian, wynikających ze zmiany ustawy – Karta Nauczyciela, a dotyczących m.in. zniesienia dodatku mieszkaniowego, Rada Powiatu Grajewskiego podjęła uchwałę w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest powiat grajewski;
- e) w związku z koniecznością dostosowania przepisów do zmian prawa miejscowego, wynikających ze zmiany ustawy – Karta Nauczyciela, a dotyczących m.in. określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych, z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych – jako nie wyższego niż 22 oraz wprowadzeniem w Karcie zapisów, dotyczących zasad ustalania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom realizującym w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin zajęć, Rada Powiatu Grajewskiego podjęła uchwałę w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli oraz zasad zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej i w kształceniu na odległość;
- f) w związku z porządkowaniem w sieci szkół w zakresie nazewnictwa szkół oraz z uwzględnieniem podjętej przez Radę Powiatu uchwały w sprawie likwidacji Szkoły Policealnej w Grajewie, funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie (likwidacja z dniem 31.08.2018 r.), Rada Powiatu podjęła uchwałę w sprawie zmiany uchwały nr XXXI/160/17 Rady Powiatu Grajewskiego z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół ponadgimnazjalnych i specjalnych do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą – Prawo oświatowe oraz ustalenia sieci szkół ponadpodstawowych i specjalnych, na okres od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r., w odniesieniu do szkół mających siedzibę na obszarze powiatu grajewskiego.

3. Demografia.

Tab. 2. Absolwenci gimnazjów i uczniowie przyjęci do klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych.

Rok szkolny	Absolwenci gimnazjów	Absolwenci gimnazjum specjalnego	Absolwenci szkoły podstaw. specjalnej	Rok szkolny	Uczniowie klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych			Uczniowie klas pierwszych szkół ponadgimnazj. specjalnych		Uczniowie klasy pierwszej gimnazjum specjalnego
					LO	T	ZSZ /BSI st	ZSZ/BSIst	SPDP	
2009/2010	668	16	5	2010/2011	257	288	55	17	23	14
2010/2011	583	13	7	2011/2012	223	219	49	9	20	11
2011/2012	651	8	7	2012/2013	206	284	51	12	9	12

Rok szkolny	Absolwenci gimnazjów	Absolwenci gimnazjum specjalnego	Absolwenci szkoły podstaw. specjalnej	Rok szkolny	Uczniowie klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych			Uczniowie klas pierwszych szkół ponadgimnazj. specjalnych		Uczniowie klasy pierwszej gimnazjum specjalnego
					LO	T	ZSZ/BSIst	ZSZ/BSIst	SPDP	
2012/2013	591	17	19	2013/2014	199	209	61	17	10	23
2013/2014	537	7	2	2014/2015	155	199	44	13	4	4
2014/2015	536	3	4	2015/2016	165	189	34	7	7	7
2015/2016	452	14	6	2016/2017	104	187	30	10	12	6
2016/2017	451	15	5	2017/2018	123	156	21	9	11	0

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych pozyskanych z gimnazjów z terenu powiatu grajewskiego oraz z SIO według stanu na 30.09.

LO – Liceum ogólnokształcące, T – Technikum, ZSZ/BSIst – Zasadnicza szkoła zawodowa/Branżowa szkoła I stopnia, SPDP – Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy

4. Sieć szkół i placówek oświatowych. Proces nauczania. (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2017 r.)

Tab. 3. Sieć publicznych i niepublicznych szkół ogólnodostępnych w roku szkolnym 2017/2018.

	Publiczne		Niepubliczne		Niepubliczne jako procent wszystkich	
	liczba szkół	liczba uczniów/słuchaczy	liczba szkół	liczba słuchaczy	szkoły	słuchacze
Szkoła podstawowa specjalna	1	37	-	-	-	-
- Oddział Przedszkolny Specjalny (OPS)	2 oddziały	13	-	-	-	-
Gimnazjum specjalne	1	22	-	-	-	-
Szkoła przysposabiająca do pracy	1	38	-	-	-	-
Liceum ogólnokształcące	4	389	-	-	-	-
Technikum	4	644	-	-	-	-
Branżowa szkoła I stopnia (w tym specjalna)	4 (1)	98 (23)	-	-	-	-
Liceum ogólnokształcące dla dorosłych	1	57	1	13	50 %	19 %
Szkoła policealna	4	0	-	-	-	-
KKZ realizowane przy BSIst, technikach, szkołach policealnych	-	104	-	-	-	-
Razem	20+2 OPS	1402	1	13	5 %	1 %

Sieć szkół i placówek oświatowych uzupełnia ponadto Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie, prowadzona przez powiat grajewski, współpracująca ze szkołami prowadzonymi przez powiat oraz ze szkołami prowadzonymi przez gminy. Powiat prowadzi także 3 internaty – przy Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie, Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie i Zespole Szkół im. Księdza Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego w Nieckowie, funkcjonujące w ramach Zespołu Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie, obejmujące Szkołę Policealną w Nieckowie. Sieć placówek niepublicznych uzupełnia placówka oświatowo-wychowawcza TANMUZ Bogusław Szlaszyński w Grajewie, Centrum Kształcenia Ustawicznego Securitas w Grajewie i Zakład Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku Ośrodek Kształcenia Zawodowego w Grajewie.

Tab. 4. Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absolwentów	
Liceum Ogólnokształcące	-	150	97	302	125	13
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Zaoczne	-	40	17	57	16	3
Razem:		190	114	359	141	16

Według danych SIO na dzień 31 marca 2018 r. liczba słuchaczy w klasie pierwszej Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych spadła do 8 osób. W pozostałych klasach tej szkoły liczba słuchaczy również spadła, dając ogólną liczbę słuchaczy równą 38, a więc mniejszą o 33% w stosunku do danych na koniec września 2017 r.

Tab. 5. Zespół Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absolwentów	
II Liceum Ogólnokształcące	-	60	26	87	32	4
Technikum	t. ekonomista	30	22	61	13	2,5 (1+0,6+0,5+0,4)
	t. handlowiec	30	0	0	0	0
	t. informatyk	30	31	102	23	4
	t. organizacji reklamy	30	0	0	0	0
	t. żywienia i usług gastronomicznych	30	0	37	10	1,5 (0,4+0,6+0,5)
Szkoła Policealna Zaoczna	-	0	0	0	0	0
Szkoła Policealna	t. informatyk	0	0	0	0	0
Razem:		210	79	287	78	12

Tab. 6. Zespół Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absolwentów	
Liceum Ogólnokształcące	-	30	0	0	0	0
Technikum	t. mechanik	30	0	0	0	0
	t. logistyk	30	5	14	0	0,7 (0,3+0,4)
	t. turystyki wiejskiej	0	0	0	0	0
	t. pojazdów samochodowych	30	12	49	12	3,3 (2+0,7+0,6)
	t. elektryk	30	0	0	0	0
Branżowa Szkoła I stopnia	mechanik pojazdów samochodowych	30	0	0	0	0
	mechanik - monter maszyn i urządzeń	30	0	0	0	0
	operator obrabiarek skrawających	0	0	0	0	0
	ślusarz	30	0	0	0	0
	dekarz	30	0	0	0	0
Szkoła Policealna	t. turystyki wiejskiej	0	0	0	0	0
	t. pojazdów samochodowych	0	0	0	0	0
Razem:		270	17	63	12	4

Tab. 7. Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absolwentów	
Liceum Ogólnokształcące	Klasa sportowa	0	0	0	0	0
Technikum	t. informatyk	30	7	13	6	0,7 (0,3+0,4)
	t. rolnik	30	0	0	0	0
	t. mechanizacji rolnictwa	0	0	51	26	2,3 (1+1,3)
	t. mechanizacji rolnictwa i agrotechniki	30	23	44	-	2
	t. ekonomista	30	12	59	11	2,6 (2x0,7+2x0,6)
	t. hodowca koni	30	0	0	0	0
	t. przetwórstwa mleczarskiego	30	0	0	0	0
	t. żywienia i usług gastronomicznych	30	0	30	12	1,4 (0,4+0,3+0,7)
	t. pszczelarz	30	0	0	0	0
Branżowa Szkoła I stopnia	Sprzedawca, kucharz, rolnik, mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych, jeździec	150	0	0	0	0
Szkoła Policealna	t. bezpieczeństwa i higieny pracy	30	0	0	0	0
	t. administracji	0	0	0	0	0
	t. informatyk	30	0	0	0	0
	t. usług kosmetycznych	30	0	0	0	0
	t. rachunkowości	30	0	0	0	0
	t. turystyki wiejskiej	30	0	0	0	0
Kwalifikacyjny kurs zawodowy	Prowadzenie produkcji rolniczej (rolnik, t. rolnik, t. agrobiznesu)	20	28	28	21	2 kursy
	Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej (t. rolnik)	20	21**	21	9	1 kurs
	Jeździectwo i trening koni (jeździec)	20	0	0	-	0
	Rozliczanie wynagrodzeń i danin publicznych (t. rachunkowości)	0	12	12	7	1 kurs
Razem:		600	103	258	92	9 + 4 kursy

** kurs rozpoczął się z drugim semestrem roku szk. 2017/2018

Tab. 8. Zespół Szkół im. Księdza Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absolwentów	
Technikum	t. informatyk	0	0	0	0	0
	t. architektury krajobrazu	30	0	0	0	0
	t. rolnik	30	6	33	8	1,5 (3x0,4+0,3)
	t. hotelarstwa	30	12	51	11	2,5 (0,7+3x0,6)
	t. ekonomista	30	0	0	0	0
	t. budownictwa	30	6	38	4	1,4 (2x0,3+0,2+0,6)
	t. żywienia i usług gastronomicznych	30	20	62	12	2,6 (0,4+2x0,7+0,8)
	t. drogownictwa	0	0	0	-	-
	t. urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	30	0	0	-	-
	t. weterynarii	30	0	0	-	-
Branżowa Szkoła I stopnia	wielozawodowa	60	21	21	-	1
	oddziały Zasadniczej Szkoły Zawodowej	0	0	54	28	2
Kwalifikacyjny kurs zawodowy	Prowadzenie produkcji rolniczej (rolnik)	30	23	43	-	2 kursy
	Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji (t. ekonomista)	30	0	0	-	-
	Sporządzanie potraw i napojów (kucharz)	30	0	0	-	-
	Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich (murarz-tynkarz)	30	0	0	-	-
	Prowadzenie sprzedaży (sprzedawca)	30	0	0	-	-
	Organizacja i kontrolowanie robót budowlanych oraz sporządzanie kosztorysów (t. budownictwa)	30	0	0	-	-
Razem:		480	88	302	63	11 + 2 kursy

Tab. 9. Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów				Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	absolwentów	
Szkoła Podstawowa Nr 3 Specjalna	-	-	3	37	-	7
- Oddział Przedszkolny Specjalny	-	-	-	13	-	3 (0,2+2,8)*
Publiczne Gimnazjum Nr 4 Specjalne	-	-	-	22	13	3
Branżowa Szkoła I stopnia Specjalna	o. wielozawodowe	16	9	9	-	1
	oddziały Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej	-	-	14	6	2
Szkoła Przesposabiająca do Pracy	-	8	11	38	7	7
Razem:		24	23	133	26	23

* 0,2 oddziału dla dzieci poniżej „0” i 2,8 oddziału dla dzieci „0”

Dodatkowo w Zespole Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie 33 dzieci objętych było wczesnym wspomaganie rozwoju, prowadzonym na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej. Według danych SIO na dzień 31 marca 2018 r., liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju wzrosła o jedno dziecko.

Tab. 10. Uczniowie Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (o orzeczonej jednej niepełnosprawności).

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczniów w SP	Liczba dzieci w OPS	Liczba uczniów w PG	Liczba uczniów w BS1stS	Liczba uczniów w SPP
niesłyszący	-	1	-	-	-
z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	12	-	11	20	-
z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	13	2	8	-	22
z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją	-	1	-	-	-
z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	-	7	-	-	-
Razem	25	11	19	20	22

SP – Szkoła Podstawowa Nr 3 Specjalna w Grajewie, OPS – Oddział Przedszkolny Specjalny, PG – Publiczne Gimnazjum Nr 4 Specjalne w Grajewie, BS1stS – Branżowa Szkoła I stopnia Specjalna w Grajewie, SPP – Szkoła Przystosowująca do Pracy w Grajewie

Tab. 11. Uczniowie Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (o orzeczonej więcej niż jednej niepełnosprawności).

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba uczniów w SP	Liczba dzieci w OPS	Liczba uczniów w PG	Liczba uczniów w BS1stS	Liczba uczniów w SPP
uczniowie z więcej niż jedną niepełnosprawnością	12	2	3	3	16
wśród w/w uczniów z więcej niż jedną niepełnosprawnością:					
słabowidzący	-	-	-	-	-
słabosłyszący	-	-	-	-	2
z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	3	-	-	3	5
z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	9	2	3	-	11
z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją	4	1	2	1	8
z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	8	1	1	2	6

SP – Szkoła Podstawowa Nr 3 Specjalna w Grajewie, OPS – Oddział Przedszkolny Specjalny, PG – Publiczne Gimnazjum Nr 4 Specjalne w Grajewie, BS1stS – Branżowa Szkoła I stopnia Specjalna w Grajewie, SPP – Szkoła Przystosowująca do Pracy w Grajewie

Tab. 12. Dane i wskaźniki szkół publicznych w ostatnich pięciu latach szkolnych.

	Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie					Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie				
	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017 /2018	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017 /2018
Liczba uczniów i słuchaczy + liczba wychowanków w internacie	510+ 45	466+ 39	456+ 48	403+ 35	359+ 35	400	369	358	306	287
Liczba oddziałów + liczba grup w internacie	18+2	17+2	16+2	16+2	16+2	14	13	14	12	12
Liczba etatów nauczycielskich*	41,71	38,49	38,69	38,97	37,88	30,87	30,82	29,55	28,73	29,70
Liczba etatów administracji i obsługi**	22,00	22,00	20,00	22,00	21,00	9,00	10,00	10,00	10,00	10,0
Uczniowie i słuchacze na oddział	27,8	26,6	28,0	24,3	21,9	28,6	28,4	25,6	25,5	23,9
Etaty nauczycielskie na oddział	2,1	2,0	2,1	2,2	2,1	2,2	2,4	2,1	2,4	2,5
Uczniowie i słuchacze na etat nauczycielski	13,3	13,1	13,0	11,2	10,4	13,0	12,0	12,1	10,7	9,7
Uczniowie i słuchacze na etat administracji i obsługi	25,2	23,0	25,2	19,9	18,8	44,4	36,9	35,8	30,6	28,7

	Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie					Zespół Szkół w Nieckowie				
	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017 /2018	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017 /2018
Liczba uczniów i słuchaczy + liczba wychowanków w internacie	165	166	159	140	133	479*** +97	457*** +58	353*** +61	302*** + 38	258*** + 35
Liczba oddziałów + liczba grup w internacie	22	23	22	23	23	19***+ 3	18***+ 2	14***+ 2	12***+ 2	12***+ 1
Liczba etatów nauczycielskich*	38,62	39,58	41,60	42,90	44,21	45,11	40,36	37,34	33,37	29,74
Liczba etatów administracji i obsługi**	16,00	15,00	15,00	17,00	14,00	20,00	18,00	18,50	18,50	18,50
Uczniowie i słuchacze na oddział	7,5	7,2	7,2	6,1	5,8	26,2	25,8	25,9	24,3	22,5
Etaty nauczycielskie na oddział	1,8	1,7	1,9	1,9	1,9	2,1	2,0	2,3	2,4	2,3
Uczniowie i słuchacze na etat nauczycielski	4,3	4,2	3,8	3,3	3,0	12,8	12,8	11,1	10,2	9,9
Uczniowie i słuchacze na etat administracji i obsługi	10,3	11,1	10,6	8,2	9,5	28,8	28,6	22,4	18,4	15,8

	Zespół Szkół w Szczuczynie					Zespół Szkół w Wojewodzinie				
	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017 /2018	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017 /2018
Liczba uczniów i słuchaczy + liczba wychowanków w internacie	163	126	91	77	63	309+ 61	307+ 55	335***+ 46	326*** +55	302*** +43
Liczba oddziałów + liczba grup w internacie	7	6	5	4	4	12+2	13+2	13***+ 1,5	13***+ 2	13***+ 1,5
Liczba etatów nauczycielskich*	17,24	15,64	14,60	11,99	12,15	28,46	28,39	26,83	27,59	28,13
Liczba etatów administracji i obsługi**	11,50	6,00	6,00	5,00	5,00	14,10	14,00	14,00	15,00	12,00
Uczniowie i słuchacze na oddział	23,3	21,0	18,2	19,3	15,8	26,4	24,1	26,3	25,4	23,8
Etaty nauczycielskie na oddział	2,5	2,6	2,9	3,0	3,0	2,0	1,9	1,9	1,8	1,9
Uczniowie i słuchacze na etat nauczycielski	9,5	8,1	6,2	6,4	5,2	13,0	12,8	14,2	13,8	12,3
Uczniowie i słuchacze na etat administracji i obsługi	14,2	21,0	15,2	15,4	12,6	26,2	25,9	27,2	25,4	28,8

* Łącznie z wychowawcami w internatach.

** Łącznie z pracownikami wykonującymi pracę w internatach.

*** Łącznie ze słuchaczami kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

Na podstawie powyższej tabeli można stwierdzić, iż najliczniejsze oddziały występowały w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie i w Zespole Szkół w Wojewodzinie (w tej drugiej wynik ten w dużej mierze uwarunkowany był większą w stosunku do oddziałów w szkołach liczebnością grup wychowawczych w internacie). Najmniejsza liczebność oddziałów występowała – jak w latach poprzednich – w Zespole Szkół w Szczuczynie. Oddziały w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie stanowią odrębny przypadek, liczebność oddziałów w szkołach specjalnych bowiem może wynosić od 2 do 16 uczniów – w zależności od niepełnosprawności uczniów. Generalnie jednak obserwuje się spadającą liczebność oddziałów w szkołach i zmniejszającą się lub ewentualnie stałą liczbę uczniów, przypadających na etat pedagogiczny lub na etat pracowników administracji i obsługi. We wszystkich szkołach (oprócz Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie) na jednego nauczyciela przypadało średnio od 6 do 12 uczniów (podobnie w latach poprzednich), przy najczęstszej liczbie uczniów, wynoszącej 10. Dużo większe różnice występowały w liczbie uczniów przypadających na jednego pracownika administracji i obsługi – od 9,5 w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie i 12,6 w Zespole Szkół w Szczuczynie do aż 28,8 w Zespole Szkół w Wojewodzinie i 28,7 w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie, przy czym w pozostałych szkołach liczba ta mieściła się w przedziale 16-19.

Tab. 13. Charakterystyki szkół niepublicznych w ostatnich pięciu latach szkolnych.

	LO dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie						
	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018
Liczba słuchaczy	47	55	36	21	24	22	13
Liczba oddziałów	3	3	2	2	2	2	1
Słuchacze na oddział	15,7	18,3	18,0	10,5	12	11	13

W ostatnich latach zauważalne jest słabnące zainteresowanie szkołą niepubliczną, prowadzoną przez p. Leszka Twarowskiego zam. Białystok.

Tab. 14. Uczniowie i słuchacze według miejsca zamieszkania.

	wieś		miasto do 5 tys. mieszkańców		miasto powyżej 5 tys. mieszkańców	
	liczba osób	udział procentowy	liczba osób	udział procentowy	liczba osób	udział procentowy
uczniowie	606	50	75	6	560	44
słuchacze*	23	34	4	7	30	59
słuchacze szkół niepublicznych	4	41	0	0	9	59
Ogółem:	633	48	79	6	599	46

* bez uwzględnienia słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych (brak danych odnośnie miejsca zamieszkania)

Udział uczniów ze wszystkich szkół prowadzonych przez powiat grajewski, biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, był tożsamy ze stanem z pięciu poprzednich lat szkolnych, tj. dominującą grupę stanowiły osoby zamieszkujące wieś.

Dominującą grupę wśród słuchaczy natomiast stanowiły, zarówno w przypadku słuchaczy szkół publicznych, jak i w przypadku słuchaczy szkół niepublicznych – osoby z miast powyżej 5 tys. mieszkańców. Biorąc pod uwagę pięć ostatnich lat szkolnych, słuchacze zamieszkujący miasta powyżej 5 tys. mieszkańców dominowały w szkołach niepublicznych, natomiast w przypadku szkół publicznych trend ten pojawił się w roku szkolnym 2015/2016. Wcześniej dominowały osoby ze wsi, przy czym zarówno w dwóch poprzednich, jak i w badanym roku szkolnym, słuchaczy publicznych szkół stanowiły osoby, pobierające kształcenie w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych, natomiast w latach wcześniejszym duży odsetek słuchaczy stanowiły osoby, pobierające kształcenie w szkole policealnej.

Tab. 15. Funkcjonowanie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grajewie.

	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018
Liczba etatów pedagogicznych	7,50	7,50	7,50	7,50	7,50	7,50	7,50	7,50
Liczba etatów administracji i obsługi	1,90	1,90	1,90	1,90	1,90	1,90	1,90	1,90
Liczba wydanych opinii i orzeczeń	899	714	495	629	687	605	499	388
Liczba dzieci przyjętych przez Poradnię	952	849	811	916	989	889	845	664
Liczba uczniów objętych opieką Poradni	8263	8154	8098	7920	7447	7276	7047	6410
Liczba opinii i orzeczeń na 1000 uczniów objętych opieką Poradni	110	88	61	79	92	83	71	61
Liczba opinii i orzeczeń na etat pedagogiczny	120	95	66	84	92	81	66	52

Liczba etatów pedagogicznych, a także etatów administracji i obsługi, pozostawała w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grajewie niezmienna od lat. Sprawiło to, iż w przypadku większej liczby dzieci wymagających pomocy specjalistycznej, zwiększała się liczba opinii i orzeczeń, wydawanych przez pracowników Poradni, przypadających na jednego pracownika. W skali przedstawionych tu trzech pierwszych lat szkolnych zauważa się jednakże spadek liczby wydawanych opinii i orzeczeń, a także spadek ogólnej liczby uczniów objętych opieką Poradni, co związane jest z postępującym niżem demograficznym. Natomiast od roku szk. 2013/2014 wzrosła liczba wydanych opinii, przy dalszym spadku ogólnej liczby uczniów objętych opieką Poradni. Wzrost wydanych opinii wiązał się głównie z kwestią odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko 6-cioletnie obowiązku szkolnego. W roku szk. 2015/2016 liczba wydanych opinii i orzeczeń spadła w stosunku do poprzedniego roku szkolnego – prawdopodobnie było to spowodowane zmianą przepisów w zakresie wieku, w jakim dziecko rozpoczyna obowiązek szkolny. Rodzice nie ubiegali się już o opinie w kwestii odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko 6-cioletnie obowiązku szkolnego. Kolejne lata szkolne to dalszy spadek wydawanych opinii i orzeczeń przy dalszym spadku ogólnej liczby uczniów objętych opieką Poradni.

Od 1 kwietnia 2018 r. kadra Poradni zwiększyła się o jeden etat psychologa. Pozwoli to na rozłożenie liczby obowiązków Poradni na większą liczbę osób.

Tab. 16. Działalność diagnostyczna Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grajewie.

Rodzaje diagnoz	Dzieci do 3 roku życia	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	Ogółem
Psychologiczna	7	111	381	50	27	1	577
Pedagogiczna	4	62	266	21	9	0	362
Logopedyczna	5	113	45	1	1	0	165
Związana z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej	0	0	0	0	0	0	0

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie przeprowadzała trzy rodzaje diagnoz. Rozpoczęty 2 lata wcześniej nowy rodzaj diagnozy – związany z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej – nie spotkał się z zainteresowaniem. W roku szk. 2017/2018, analogicznie do ośmiu ostatnich lat, dominowały diagnozy o charakterze psychologicznym. Grupą najczęściej korzystającą z usług Poradni byli uczniowie szkół podstawowych. Ogółem przeprowadzono 1104 diagnoz, tj. o 268 mniej niż w poprzednim roku szkolnym. Generalnie obserwuje się tendencję malejącą pod względem ilości przeprowadzanych diagnoz.

Tab. 17. Pomoc udzielana nauczycielom, rodzicom i wychowawcom przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie.

Rodzaje diagnoz	Pedagodzy i psychologdy szkolni	Nauczyciele (w tym wychowawcy klas)	Rodzice	Inni	Ogółem
Terapia rodzin (liczba rodzin)	-	-	6	2	8
Udział w radach pedagogicznych (liczba spotkań)	-	1	-	-	1
Prelekcje, wykłady (liczba spotkań)	2	50	238	2	292
Inne (liczba osób)	15	89	164	44	312

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie udziela pomocy wszystkim osobom zainteresowanym pozyskaniem pomocy o charakterze psychologiczno-pedagogicznym. W roku szk. 2017/2018 z pomocy Poradni najczęściej korzystali rodzice uczniów, a także nauczyciele, analogicznie do ośmiu lat poprzednich. Gwałtownie wzrosła liczba przeprowadzanych przez pracowników Poradni prelekcji i wykładów (w roku szk. 2016/2017 takich form diagnozy przeprowadzono tylko 9), natomiast spadła liczba diagnoz innych (o 342).

Tab. 18. Pomoc bezpośrednia udzielana dzieciom i młodzieży przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie.

Formy pomocy	Dzieci do 3. roku życia	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	Ogółem	Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące
Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	-	0	3	0	0	0	3	3
Terapia logopedyczna	7	141	57	2	1	0	208	177
Terapia psychologiczna, w tym psychoterapia	-	6	3	1	0	0	10	6

Formy pomocy	Dzieci do 3. roku życia	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	Ogółem	Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące
Terapia dla zagrożonych uzależnieniami	-	-	7	14	2	0	23	0
Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym	0	1	4	0	0	0	5	0
Zajęcia grupowe aktywizujące do wyboru kierunku kształcenia i zawodu	-	-	-	0	55	0	55	0
Zajęcia grupowe prowadzone w szkołach i placówkach oświatowych	0	0	70	0	12	0	82	0
Grupy wsparcia	0	0	0	0	5	0	5	5
Interwencja kryzysowa	0	0	6	13	2	3	24	0
Inne formy pomocy indywidualnej	0	5	13	6	3	3	30	0
Inne formy pomocy grupowej	0	0	0	25	0	0	25	0
Indywidualne porady zawodowe na podstawie badań	-	-	-	0	2	0	2	-
Indywidualne porady zawodowe bez badań	-	-	-	0	3	0	3	-
Mediacje i negocjacje	-	-	0	0	0	3	3	0
Porady bez badań	1	65	76	27	15	0	184	-
Porady po badaniach przesiewowych	0	293	9	0	-	-	302	-

Tab. 19. Orzeczenia wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie.

Rodzaj wydanego orzeczenia	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Ogółem
nieśłyszących i słabosłyszących	3	0	0	1	4
niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	3	11	5	1	20
niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym	2	3	6	0	11
z niepełnosprawnościami sprzężonymi	2	2	1	2	7
o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	1	3	0	1	5
o potrzebie indywidualnego nauczania	-	16	4	5	25
o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego	3	-	-	-	3
z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją	5	4	0	0	9
z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	7	8	0	0	15

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie wydaje szereg orzeczeń o różnym charakterze. W roku szk. 2017/2018 największą liczbę wydanych orzeczeń stanowiły orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania oraz orzeczenia dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, analogicznie do poprzednich ośmiu lat szkolnych.

Tab. 20. Opinie wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie.

Opinia w sprawie	Dzieci do 3 roku życia	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	Ogółem
Wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	4	6	-	-	-	10
Odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego	-	14	-	-	-	14
Dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia	-	-	19	3	2	24
Przyjęcie ucznia szkoły podstawowej/gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy	-	-	0	1	-	1
Pierwszeństwa w przyjęciu ucznia z problemami zdrowotnymi do szkoły ponadgimnazjalnej/ponadpodstawowej	-	-	0	1	-	1
Zezwolenia na zatrudnienie młodocianego w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy lub nauki zawodu	-	-	-	1	0	1
Objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu	0	18	-	-	-	18
Objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub placówce	-	-	123	1	0	124
O specyficznych trudnościach w uczeniu się	-	-	91	2	3	96

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie wydaje również liczne opinie. W roku szk. 2017/2018 największą liczbę wydanych opinii stanowiły opinie w sprawie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub placówce (43 % wszystkich opinii) oraz opinie w sprawie o specyficznych trudnościach w uczeniu się (33%). Opinie w tych sprawach dominowały także w poprzednim roku szkolnym, przy czym tych drugich było o 18 punktów procentowych mniej.

5. Kadra nauczycielska w roku szkolnym 2017/2018 (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2017r.).

Tab. 21. Kadra nauczycielska zatrudniona w prowadzonych szkołach i placówkach oświatowych.

Szkoła	Pełnozatrudnieni		Niepełnozatrudnieni		Procent niepełnozatrudnionych	
	liczba osób	liczba etatów	liczba osób	liczba etatów	liczba osób	liczba etatów
ZS Nr 1 w Grajewie	33	33	8	4,88	19,5 %	12,9 %
ZS Nr 2 w Grajewie	24	24	9	5,70	27,3 %	19,2 %
ZSS w Grajewie	41	41	6	3,21	12,8 %	7,3 %
ZS w Wojewodzinie	24	24	7	4,13	22,6 %	14,7 %
ZS w Szczuczynie	9	9	7	3,15	43,8 %	25,9 %
ZS w Nieckowie	25	25	10	4,74	28,6 %	15,9 %
PPP w Grajewie	7	7	1	0,50	12,5 %	6,7 %
Razem	163	163	48	26,31	22,7 %	13,9 %

Wśród nauczycieli zatrudnionych w prowadzonych szkołach dominowali nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy. Osoby niepełnozatrudnione stanowiły 13,9 % wszystkich nauczycieli zatrudnionych we wszystkich szkołach (w przeliczeniu na etaty; w uprzednim roku szkolnym – 11,0%, rok wcześniej – 14,3 %, dwa lata wcześniej – 13,8 % wszystkich zatrudnionych nauczycieli, 3 lata wcześniej – 16,5 %, 4 lata wcześniej – 11,3 %). Duża liczba osób niepełnozatrudnionych w szkołach wiąże się z prowadzeniem kształcenia zawodowego w licznych zawodach, niekoniernie powtarzalnych w kolejnych latach szkolnych (w Zespole Szkół w Nieckowie, Zespole Szkół w Wojewodzinie), z wręczaniem nauczycielom ograniczeń

w związku z niewystarczającą dla nich liczbą godzin dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (w Zespole Szkół w Szczuczynie, Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie) lub wynika z czasowego (na dany rok szkolny) zapotrzebowania na nauczycieli danego przedmiotu (w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie, Zespole Szkół w Szczuczynie). Analogicznie do czterech poprzednich lat szkolnych, największy odsetek osób niepełnozatrudnionych wystąpił w Zespole Szkół w Szczuczynie.

Tab. 22. Struktura zatrudnienia.

Szkoła	Stażysta			Kontraktowy			Mianowany			Dyplomowany		
	E	O	% E	E	O	% E	E	O	% E	E	O	% E
ZS Nr 1 w Grajewie	0,00	0	0,0	1,00	1	2,6	4,86	6	12,8	32,02	34	84,5
ZS Nr 2 w Grajewie	0,00	0	0,0	4,24	5	14,3	7,13	8	24,0	18,33	20	61,7
ZSS w Grajewie	1,50	2	3,4	7,61	8	17,2	8,94	10	20,2	25,16	26	56,9
ZS w Wojewodzinie	0,50	1	1,8	2,50	3	8,9	9,03	10	32,1	16,10	17	57,2
ZS w Szczuczynie	0,38	1	3,1	0,57	2	4,7	5,26	6	43,3	5,94	7	48,9
ZS w Nieckowie	0,62	1	2,1	2,11	3	7,1	8,61	10	29,0	15,88	18	53,3
PPP w Grajewie	0,00	0	0	0,00	0	0,0	0,00	0	0,0	7,50	8	100,0
Razem	3,00	5	1,6	18,03	22	9,5	43,83	50	23,2	120,93	130	63,8

E – liczba etatów, O – liczba osób, % E – udział procentowy w ogólnej liczbie etatów

Dodatkowo zatrudnione były trzy osoby bez stopnia w Zespole Szkół w Nieckowie, w wymiarze w sumie 2,52 etatów (8,5 % ogólnej liczby etatów w tej szkole) oraz jedna osoba bez stopnia – w pełnym wymiarze – w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie (2,3 % ogólnej liczby etatów w tej szkole).

Największą grupę stanowili nauczyciele dyplomowani – 63,8 % wszystkich nauczycieli (rok wcześniej – 61,0 %, w r. szk. 2015/2016 – 57,4 %, w r. szk. 2014/2015 – 50,1 %, w r. szk. 2013/2014 – 46,4 %, w r. szk. 2012/2013 – 46,3 %, w r. szk. 2011/2012 – 43,9 %, a w r. szk. 2010/2011 – 40,6 %). Kolejną grupę – 23,2 % – stanowili nauczyciele mianowani (rok wcześniej – 25,8 %, w r. szk. 2015/2016 – 28,7 %, w r. szk. 2014/2015 – 32,2 %, w r. szk. 2013/2014 – 31,7 %, w r. szk. 2012/2013 – 30,8 %, w r. szk. 2011/2012 – 29,2 %, a w r. szk. 2010/2011 – 29,7 %), 9,5 % – nauczyciele kontraktowi (rok wcześniej – 9,2 %, w r. szk. 2015/2016 – 11,1 %, w r. szk. 2014/2015 – 13,6 %, w r. szk. 2013/2014 – 18,5 %, w r. szk. 2012/2013 – 19,4 %, w r. szk. 2011/2012 – 21,3 %, a w r. szk. 2010/2011 – 25,0 %), 1,9 % to nauczyciele bez stopnia (rok wcześniej – 1,4 %, w latach 2015/2016 i 2014/2015 – 1,5 %, w r. szk. 2013/2014 – 1,2 %, w r. szk. 2012/2013 – 1,4 %, a w r. szk. 2011/2012 – 1,2 %), natomiast pozostałe 1,6 % to nauczyciele stażyści (rok wcześniej – 2,6 %, w r. szk. 2015/2016 – 1,5 %, w r. szk. 2014/2015 – 2,6 %, w r. szk. 2013/2014 – 2,2 %, w r. szk. 2012/2013 – 2,1 %, w r. szk. 2011/2012 – 6,6 %, a w r. szk. 2010/2011 – 4,7 %).

W stosunku do poprzedniego roku szkolnego, zwiększyła się liczba etatów nauczycieli dyplomowanych (o 4,24 etatów przy zwiększonej o 5 liczbie osób), nauczycieli kontraktowych (o 0,54 etatu przy zwiększonej o 2 liczbie osób) i nauczycieli bez stopnia (o 0,86 etatu przy zwiększonej o 1 liczbie osób), spadła natomiast liczba etatów nauczycieli mianowanych (o 5,38 etatów przy zmniejszonej o 6 liczbie osób) i stażystów (o 2 etaty przy zmniejszonej o 1 liczbie osób). Zmniejszona liczba etatów nauczycieli mianowanych i zwiększona liczba nauczycieli dyplomowanych to w głównej mierze skutek zmiany (podwyższenia) stopnia awansu zawodowego nauczycieli – w toku postępowań kwalifikacyjnych. Ogólnie liczba nauczycieli zmniejszyła się – o 1 osobę (1,46 etatów).

Od roku szkolnego 2017/2018 we wszystkich siedmiu prowadzonych szkołach i placówkach grupą nauczycieli dominującą liczebnie pod względem stopnia awansu zawodowego byli nauczyciele dyplomowani. Jediną szkołą, w której dominowali do tego czasu liczebnie nauczyciele o innym stopniu awansu zawodowego, był Zespół Szkół w Nieckowie – większość nauczycieli stanowili tu nauczyciele mianowani, ale trend ten zmienił się od 1 września 2017 r.

Postępowania egzaminacyjne.

W roku szkolnym 2017/2018 (w sierpniu 2018 r.) w Starostwie Powiatowym w Grajewie przeprowadzone zostały 2 postępowania egzaminacyjne na stopień nauczyciela mianowanego, w wyniku których 2 nauczycieli uzyskało wyższy stopień awansu zawodowego (po jednym nauczycielu z Zespołu Szkół Nr 2 w Grajewie i Zespołu Szkół w Nieckowie).

Tab. 23. Nauczyciele bibliotekarze i specjaliści.

Szkoła	Bibliotekarze		
	liczba osób	liczba etatów	Liczba uczniów i słuchaczy w szkole przypadających na 1 etat (bez uczestników KKZ)
ZS Nr 1 w Grajewie	2	2,0	180 (359 na dwa etaty)
ZS Nr 2 w Grajewie	1	1,0	287
ZSS w Grajewie	1	0,5	266 (133 na pół etatu)
ZS w Wojewodzinie	1	1,0	259
ZS w Szczuczynie	1	0,5	126 (63 na 0,5 etatu)
ZS w Nieckowie	1	1,0	197
Razem	7	6,0	216

Specjalistów zatrudnionych w szkołach stanowili:

- 4 pedagogów szkolnych (2,5 etatów): 1 osoba (1 etat) w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie, 1 osoba (0,5 etatu) w Zespole Szkół w Wojewodzinie i 2 osoby (1 etat) w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie,
- 1 logopeda (0,7 etatu) w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie,
- 5 psychologów szkolnych (2,5 etatów): 1 osoba (0,5 etatu) w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie, 1 osoba (0,4 etatu) w Zespole Szkół w Szczuczynie, 1 osoba (0,6 etatu) w Zespole Szkół w Nieckowie, 2 osoby (1 etat) w Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie.

Liczba specjalistów w roku szk. 2017/2018 zwiększyła się, gwarantując pomoc psychologa lub pedagoga w każdej ze szkół. Dodatkową pomocą służą też nieustannie dyrektor i pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grajewie.

6. Warunki kształcenia – mienie szkolne. (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych szkół, odnośnie inwestycji – dane z Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Grajewie)

Tab. 24. Nieruchomości gruntowe.

Szkoła:	ZS Nr 1	ZS Nr 2	ZS W	ZS N	ZS Sz	ZSS
Wyszczególnienie	Powierzchnia w m²					
Powierzchnia nieruchomości gruntowej ogółem	7059	43652	257500	967065	26775	2751
Powierzchnia terenów zielonych	2139	35338	55471,70	1679	8100	1100
Powierzchnia terenów pod obiektami budowlanymi	3042	3752	3555,8	46451	-	1084
Powierzchnie terenów sportowych	-	3056	7838	12000	-	300
Powierzchnia placu zabaw dla dzieci	-	-	-	-	-	275
Pozostałe tereny	1878	1506	36417,5	1521	-	37
Grunty orne	-	-	154217	464317	-	-
Łąki trwałe	-	-	-	327084	-	-
Pastwiska	-	-	-	96417	-	-
Lasy	-	-	-	8175	-	-
Rowy	-	-	-	9421	-	-
Wyszczególnienie	Liczba					
ogółem	0	2	5	2	4	1
boiska do siatkówki plażowej	0	0	1	0	0	0
boiska uniwersalne/wielozadaniowe	0	1	1	1	1	0
boiska do koszykówki	0	0	0	0	0	1
boisko do siatkówki	0	0	0	0	0	0
boiska do piłki ręcznej	0	0	0	0	0	0
korty tenisowe	0	0	0	0	0	0
boiska do piłki nożnej	0	1	0	0	2	0
bieżnie proste	0	0	1	0	0	0

bieżnie okólne	0	0	0	0	1	0
skocznie	0	0	1	0	0	0
rzutnie	0	0	1	0	0	0
inne urządzenia sportowe	0	0	0	1	0	0

ZS Nr 1 – Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie
 ZS W – Zespół Szkół w Wojewodzinie
 ZS Sz – Zespół Szkół w Szczuczynie

ZS Nr 2 – Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie
 ZS N – Zespół Szkół w Nieckowie
 ZSS – Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie

Tab. 25. Pomieszczenia.

Wyszczególnienie	Liczba							
	Szkoła:	1G	2G	W	N	Sz	ZSS	PPP
Sale lekcyjne		23	17	9	5	11	15*	0
Pracownie szkolne		1	4	6	18	2	4	0
Pracownie do praktycznej nauki zawodu		0	0	7	0	6	1	0
Świetlice		0	0	0	1	0	2**	0
Pomieszczenia do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego		2	2	2	1	1	2	0
Biblioteki		1	1	1	1	1	1	0
Kuchnie i stołówki		2	0	1	1	0	0	0
Gabinety		2	2	2	2	1	4	6
Pomieszczenie wielofunkcyjne		0	0	0	0	0	1	0
Pozostałe pomieszczenia		0	0	1	0	5	21*	7

1G – Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie

2G – Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie

W – Zespół Szkół w Wojewodzinie

N – Zespół Szkół w Nieckowie

Sz – Zespół Szkół w Szczuczynie

ZSS – Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie

* dotyczy wszystkich sal/pomieszczeń pozostających do dyspozycji kadry pedagogicznej i uczniów szkoły, a więc sal w budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie, w internacie Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie, w Domu Pomocy Społecznej w Grajewie i w Oddziale Przedszkolnym Specjalnym (w Wojewodzinie).

** 1 świetlica w budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie i 1 świetlica w internacie Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie.

Tab. 26. Gabinety.

Rodzaj gabinetu	Szkoła/placówka						
	ZS Nr 1	ZS Nr 2	ZS Wojewodzin	ZS Nieckowo	ZS Szczuczyn	ZSS	PPP
Szkolny gabinet lekarski	0	0	1	0	0	0	0
Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej	1	1	0	1	1	0	0
Gabinet psychologa	0	1	0	1	1	0	2
Gabinet pedagoga	1	0	1	0	0	0	2
Gabinet logopedy	0	0	0	0	0	3*	1
Gabinet rehabilitanta	0	0	0	0	0	1	0
Sala do zajęć grupowych	0	0	0	0	0	0	1

ZS Nr 1 – Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie

ZS Nr 2 – Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie

ZS Wojewodzin – Zespół Szkół w Wojewodzinie

ZS Nieckowo – Zespół Szkół w Nieckowie

ZS Szczuczyn – Zespół Szkół w Szczuczynie

ZSS – Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie

* dotyczy wszystkich gabinetów pozostających do dyspozycji kadry pedagogicznej i uczniów szkoły, a więc 1 gabinetu w budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie, 1 gabinetu w internacie Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie i 1 gabinetu w Wojewodzinie.

Tab. 27. Inwestycje, remonty szkolne, zakupy.

Szkoła/placówka	Rodzaj inwestycji/remontu/zakupu	Koszt inwestycji/remontu/zakupu w roku szkolnym	Źródła finansowania inwestycji/remontu/zakupu
Zespół Szkół w Szczuczynie	Dostosowanie gabinetu szkolnej profilaktyki zdrowotnej do obowiązujących przepisów – kontynuacja	1.510,00	dodatkowe środki własne powiatu
Zespół Szkół w Nieckowie	Zakup umundurowania dla uczniów klasy mundurowej w ramach wdrożenia innowacji pedagogicznej p.n. „Edukacja Policyjna” - kontynuacja	19.660,66	dodatkowe środki własne powiatu
	Doposażenie gabinetu psychologa	1.920,11	dodatkowe środki własne powiatu
	Zakup monitoringu wizyjnego	44.869,22	środki z rozliczenia dochodów oświatowych, dodatkowe środki własne powiatu
	Zakup i montaż klimatyzacji w sekretariacie szkoły	4.500,00	środki z rozliczenia dochodów oświatowych
	Budowa zadaszenia nad chodnikiem	93.352,60	dodatkowe środki własne powiatu
	Zakup doposażenia ciągnika rolniczego w przedni trzypunktowy układ zawieszenia	10.947,00	środki z rozliczenia dochodów oświatowych
Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie	Dostosowanie gabinetu szkolnej profilaktyki zdrowotnej do obowiązujących przepisów	1.600,00	dodatkowe środki własne powiatu
	Remont pomieszczeń szatni uczniowskich i przyległego korytarza	139.332,84	środki z rozliczenia dochodów oświatowych, dodatkowe środki własne powiatu
	Remont bieżący dwóch pomieszczeń w internacie	15.909,23	dodatkowe środki własne powiatu
	Remont bieżący 6 sal lekcyjnych	53.874,00	środki z rozliczenia dochodów oświatowych
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	Dostosowanie gabinetu szkolnej profilaktyki zdrowotnej do obowiązujących przepisów	1.700,00	dodatkowe środki własne powiatu
	Remont bieżący części ogrodzenia szkoły – kontynuacja	105,01	dodatkowe środki własne powiatu
Zespół Szkół w Wojewodzinie	Remont bieżący posadzek na hali maszyn i narzędzi rolniczych w budynku warsztatów szkolnych – kontynuacja	47.888,17	środki własne powiatu, środki z rozliczenia dochodów oświatowych
	Rozbiórka zbiorników na olej opałowy i porządkowanie terenu wraz z dokumentacją – kontynuacja	21.327,19	środki własne powiatu
	Wymiana instalacji elektrycznej i demontaż niesprawnej instalacji wentylacyjnej w budynku warsztatów szkolnych – kontynuacja	65.562,14	dodatkowe środki własne powiatu
	Zakup 2 szt. drzwi wewnętrznych na klatkę schodową na parterze i I piętrze w części D internatu	7.392,30	środki z rozliczenia dochodów oświatowych
	Zakup szaf i regałów na książki do 5 pokoi na II piętrze w internacie	6.250,00	środki z rozliczenia dochodów oświatowych
	Remont bieżący korytarza i pokoi na I piętrze internatu	108.849,21	dodatkowe środki własne powiatu, środki z rozliczenia dochodów oświatowych
	Montaż podliczników i wymiana tablic rozdzielczych w internacie	5.000,00	środki własne powiatu
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie	Zakup monitoringu do przedszkola specjalnego	5.722,86	dodatkowe środki własne powiatu

Szkoła/placówka	Rodzaj inwestycji/remontu/zakupu	Koszt inwestycji/remontu/zakupu w roku szkolnym	Źródła finansowania inwestycji/remontu/zakupu
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie	Zakup kserokopiarki i zestawu komputerowego	6.000,00	dodatkowe środki własne powiatu
	Zakup zestawu komputerowego	3.400,00	dodatkowe środki własne powiatu
Razem:		666.672,50	

7. Wyrównywanie szans edukacyjnych. (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 31.03.2018 r.)

Tab. 28. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych.

Szkoła/placówka		Zajęcia sportowe		Zajęcia artystyczne		Koła przedmiotowe		Zajęcia informacyjne		Zajęcia techniczne		Zajęcia turystyczno-krajoznawcze		Inne zajęcia	
		liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów	liczba kół	liczba uczniów
Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie – LO		7	57	-	-	1	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	LO	3	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	T	2	20	-	-	3	25	3	30	-	-	-	-	-	-
Zespół Szkół w Wojewodzinie	BSIst ZSZ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	T	1	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zespół Szkół w Niećkowie – T		4	38	1	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Zespół Szkół w Szczuczynie	T	2	22	1	6	3	12	-	-	1	7	-	-	-	-
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie	SP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	G	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	BSIst ZSZ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SzP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

LO – liceum ogólnokształcące, T – technikum, BSIst – branżowa szkoła I stopnia, ZSZ – oddziały dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej, SP – szkoła podstawowa, G – gimnazjum, SzP – szkoła przysposabiająca do pracy

Największą ofertą zajęć pozalekcyjnych i największą liczbą uczniów w nich uczestniczących wykazał się Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie – podobnie do poprzednich lat szkolnych.

W Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie część dzieci i młodzieży korzystała ze świetlicy szkolnej. W Szkole Podstawowej Nr 3 Specjalnej było to 12 dzieci, w Publicznym Gimnazjum Nr 4 Specjalnym – 20 dzieci, w Szkole Przysposabiającej do Pracy – 15 uczniów i w Branżowej Szkole I stopnia Specjalnej (łącznie z oddziałami dotychczasowej Zasadniczej Szkole Zawodowej Specjalnej) – 16 uczniów.

Tab. 29. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach specjalistycznych i innych.

Rodzaj zajęć		Liczba uczniów:								
		ZSS w Grajewie					ZSZ i T w Wojewodzinie	T w Nieckowie	LO w Grajewie	T w Grajewie
		SP Nr 3 Specjalnej z Oddziałem Przedszkolnym Specjalnym	PG Nr 4 Specjalnego	Szkoły Przysp. do Pracy	BSist, ZSZ Specjalnej					
rewalidacyjne		7	13	-	-	-	-	-	1	
dydaktyczno-wyrównawcze		8	7	-	11	-	3	12	-	
specjalistyczne	korekcyjno-kompensacyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	
	logopedyczne	30	-	-	-	-	-	-	-	
	socjoterapeutyczne	-	-	-	-	-	-	-	-	
	inne o charakterze terapeutycznym	18	4	12	9	-	-	-	-	
	rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne	12	-	-	-	-	-	-	-	
związane z wyborem kierunku kształcenia, planowaniem kształcenia i kariery zawodowej		-	-	-	-	63	55	-	-	

Tab. 30. Pomoc materialna – stypendia przyznane uczniom

Wyszczególnienie	Liczba uczniów w szkołach:					
	ZS Nr 1 w Grajewie	ZS Nr 2 w Grajewie	ZS w Wojewodzinie	ZS w Nieckowie	ZS w Szczuczynie	ZSS w Grajewie
Stypendium za wyniki w nauce lub osiągnięcia sportowe	2	1	1	1	1	1
Stypendium Prezesa Rady Ministrów	1	2	1	1	-	-
Stypendium ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania	-	-	-	-	-	-
Stypendium przyznane przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż JST	-	-	-	-	3	-
Dofinansowanie zakupu podręczników szkolnych	-	-	-	-	-	36

7 uczniów szkół powiatu grajewskiego otrzymało Stypendium Starosty Grajewskiego o wartości 1.840,00 zł (160 zł miesięcznie przez 4 miesiące, a następnie 200 zł miesięcznie przez 6 miesięcy).

42 uczniów szkół powiatu grajewskiego otrzymało stypendia w ramach Programu „Pokaż Język”, realizowanego przez Fundację Pokaż Język, funkcjonującą przy firmie Pfeleiderer Group S.A. z siedzibą we Wrocławiu. Miesięczna wartość stypendium to 100,00 zł (wartość roczna: 1.000,00 zł).

- Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie zajęło 14. miejsce w województwie podlaskim i 343. miejsce w kraju (tytuł „Brazowej Szkoły 2018”) w Ogólnopolskim Rankingu Liceów Ogólnokształcących 2018 (na 500 najlepszych szkół tego typu w Polsce) w ramach XX Rankingu Szkół Ponadgimnazjalnych, przeprowadzonym przez Miesięcznik "Perspektywy" i dziennik "Rzeczpospolita”;
- Technikum w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie zajęło 16. miejsce, Technikum w Wojewodzinie – 19. miejsce, a Technikum w Nieckowie – 25. miejsce w województwie podlaskim, natomiast w kraju

- wszystkie trzy szkoły – powyżej 300. miejsca w Ogólnopolskim Rankingu Techników 2018 (na ponad 300 najlepszych szkół tego typu w Polsce) w ramach XX Rankingu Szkół Ponadgimnazjalnych, przeprowadzonym przez Miesięcznik "Perspektywy" i dziennik "Rzeczpospolita";
- c) po dwóch uczniów z Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie, Zespołu Szkół Nr 2 w Grajewie, Zespołu Szkół w Nieckowie, Zespołu Szkół w Szczuczynie i Zespołu Szkół w Wojewodzinie oraz 1 opiekun (z Zespołu Szkół w Szczuczynie) wzięło udział w realizacji projektu „Śladami Bohaterów”, organizowanego przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Białymstoku, przy współpracy z Kuratorium Oświaty w Białymstoku, sfinansowanego ze środków powiatu grajewskiego (w sumie na kwotę 11.660,00 zł);
  - d) Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie rozpoczął realizację dwuletniego projektu pn. „Włoskie staże uczniów z Grajewa” w ramach Programu Erasmus+, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej na kwotę 150.000,00 euro. W ramach tego projektu uczniowie Technikum w Grajewie (kształcący się w zawodach: technik informatyk, technik ekonomista i technik żywienia i gospodarstwa domowego) odbędą czterotygodniowe praktyki zawodowe w Spoleto (Włochy);
  - e) Zespół Szkół w Nieckowie rozpoczął realizację projektu pn. „Po doświadczenie do Włoch” w ramach Programu Erasmus+, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej;
  - f) Zespół Szkół w Szczuczynie kontynuował i zakończył realizację projektu pn. „Eurotechnik pojazdów samochodowych” w ramach programu Erasmus+ na kwotę 54 882,00 €. W ramach tego projektu jedna grupa uczniów Technikum w Szczuczynie odbyła praktyki zawodowe w zakładach samochodowych w Wilnie (Litwa) w roku szk. 2016/2017, a druga – w roku szk. 2017/2018;
  - g) Zespół Szkół w Wojewodzinie kontynuował i zakończył realizację projektu pn. „Zagraniczne staże zawodowe uczniów Zespołu Szkół w Wojewodzinie” w ramach Programu Erasmus+, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. W ramach tego projektu uczniowie Technikum w Wojewodzinie (kształcący się w zawodach: technik hotelarstwa i technik żywienia i usług gastronomicznych) odbyli czterotygodniowe zagraniczne praktyki zawodowe;
  - h) Zespół Szkół w Szczuczynie:
    - zorganizował i przekazał 3 stypendia uczniom – w ramach współpracy z Fundacją „Świętego Mikołaja”,
    - uczestniczył w akcji „Mamy Niepodległą”, wysyłając i przekazując życzenia z okazji Święta Niepodległości (kartki pozyskane z Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku),
    - przystąpił do akcji Paczka Bożonarodzeniowa 2017 – przekazano 14 paczek, które trafiły na Białoruś i Litwę do Sybiraków, żołnierzy AK, Łagierników i ich rodzin,
    - wsparł Fundację „Pomóż i Ty” poprzez sprzedaż cegiełek oraz przeprowadzenie zbiórki pieniędzy w ramach akcji „Góra Grosza”,
  - i) Zespół Szkół w Wojewodzinie:
    - zorganizował i przekazał 1 stypendium uczniowi – w ramach współpracy z Fundacją „Świętego Mikołaja”,
    - w ramach promowania czytelnictwa, kontynuował akcję, w ramach której zorganizowano happening połączony z „uwalnianiem” książek na ulicach Grajewa oraz w gimnazjach powiatu grajewskiego,
    - nauczyciele prowadzący kształcenie zawodowe (3 osoby) podnosili swoje kompetencje zawodowe poprzez udział w projekcie „Innogastro Projekt” – poznali tajniki kuchni molekularnej (m. in. w Hiszpanii) oraz sformułowali dobre praktyki w zakresie współpracy z przedsiębiorcami w kształceniu zawodowym uczniów,
  - j) Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie:
    - przygotował i wdrożył III edycję projektu edukacyjnego, tym razem pt. „Do oglądania – film”; w ramach projektu m.in. odbył się wieczór piosenki międzywojennej „Cafe Fogg”, stworzono galerię uczniowskich prac plastycznych „Artyści filmowi w karykaturze”, wieczór filmowy z projekcją filmu „Twój Vincent”, przeprowadzono quiz dla uczniów na temat filmów, urządzone w sali szkolny „Escape Room”,
    - kontynuował realizację 3-letniego projektu „Rusz ciało i umysł – zdrowy tryb życia wśród nastolatków” w ramach programu Erasmus+; w ramach projektu oprócz działań grupy roboczej na miejscu w trakcie roku szkolnego uczniowie z opiekunkami odbyli 3 kolejne wizyty w szkołach europejskich – w Turcji, we Francji (na Martynice) i w Rumunii,
    - w związku z licznymi sukcesami sportowymi reprezentantów szkoły, w tym w roku szk. 2016/2017, na wniosek dyrektora szkoły, Podlaski Kurator Oświaty przyznał swoją nagrodę nauczycielowi – panu Tomaszowi Kindeuszowi,

- dwoje nauczycieli uzyskało tytuł naukowy doktora nauk humanistycznych na Uniwersytecie w Białymstoku: pani Emilia Świdorska – w zakresie literaturoznawstwa, pan Jarosław Kozikowski – w zakresie historii;
- k) Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie:
- zdobył wyróżnienie w Ogólnopolskim Projekcie „Tradycyjny Sad” – szkoła otrzymała grant w postaci środków finansowych na zakup sadzonek i innych potrzebnych materiałów do założenia mini-sadu,
  - dwoje nauczycieli uzyskało nominację w Wojewódzkim Plebiscycie osobowość Roku 2017 w kategorii Działalność Społeczna i Charytatywna, za realizację szkolnego projektu „Zróbmy Pokój” pod patronatem PAH,
  - udział szkoły w:
    - Europejskim Festiwalu kodowania – Code Week,
    - Ogólnopolskim Projekcie „Cyfrowobezpieczni – zwiększenie kompetencji dotyczących bezpiecznego korzystania z sieci wśród młodzieży, nauczycieli i rodziców”,
    - VIII edycji ogólnopolskiego konkursu „Projekt z klasą” – szkoła otrzymała certyfikat „Dobrze ZaPROJEKTowana Szkoła” za promowanie pracy metodą projektową oraz wspieranie młodzieży w podejmowaniu ambitnych wyzwań edukacyjnych,
    - Ogólnopolskim Konkursie Badawczym „Postaw na Słońce”,
    - ogólnopolskiej edukacyjnej kampanii społecznej „Powietrze bez śmieci” oraz „Nie dla smogu”,
    - Ogólnopolskim Konkursie Fotografii Dzieci i Młodzieży „Człowiek, Świat, Przyroda”, konkursie filmowym „Odcienie wolności” oraz graficznym – na projekt pocztówki (CreateAsUs),
  - zorganizował Regionalny Festyn Edukacyjny „Wiedza, innowacja, postęp i czas na zdrowie”, służący promocji nowoczesnej edukacji przyrodniczej, zdrowego żywienia i aktywnego trybu życia,
  - klasa mundurowa II Liceum Ogólnokształcącego zakwalifikowała się do II edycji „Pilotażowego programu wspierania szkół ponadgimnazjalnych prowadzących pionierów certyfikowanych wojskowych klas mundurowych” Ministerstwa Obrony Narodowej.

8. Wyniki nauczania.

a) Wyniki egzaminu maturalnego 2018 r. *(Źródło: Opracowania własne oraz Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży na podstawie danych tej drugiej)*

Egzamin maturalny w 2018 r. w terminie głównym przeprowadzono w dniach od 4 do 25 maja (w części pisemnej i w części ustnej).

Do egzaminu maturalnego w roku 2018 przystępowali absolwenci, którzy zdawali maturę po raz pierwszy, absolwenci, którzy nie zdali egzaminu maturalnego w poprzednich latach oraz maturzyści z lat ubiegłych, którzy chcieli podwyższyć uzyskane wcześniej wyniki lub zdać egzamin z przedmiotów dodatkowych.

W 2018 r. absolwent szkoły przystępował obowiązkowo do 2 egzaminów w części ustnej i 4 egzaminów w części pisemnej.

Obowiązkowe egzaminy w części ustnej obejmowały:

- egzamin z języka polskiego (bez określenia poziomu),
- egzamin z języka obcego nowożytnego (bez określenia poziomu).

Obowiązkowe egzaminy w części pisemnej z kolei obejmowały:

- egzamin z języka polskiego (na poziomie podstawowym),
- egzamin z matematyki (na poziomie podstawowym),
- egzamin z języka obcego nowożytnego (na poziomie podstawowym),
- egzamin z wybranego przedmiotu dodatkowego (na poziomie rozszerzonym).

Oprócz jednego obowiązkowego egzaminu z przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym, absolwent mógł przystąpić do egzaminów z nie więcej niż pięciu kolejnych przedmiotów, do wyboru spośród: biologia, chemia, filozofia, fizyka, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, informatyka, język obcy nowożytny, język łaciński i kultura antyczna, język mniejszości etnicznej, język mniejszości narodowej, język regionalny, język polski, matematyka, wiedza o społeczeństwie.

Absolwent zdał egzamin maturalny i uzyskał świadectwo dojrzałości, jeśli w części ustnej i pisemnej z każdego przedmiotu obowiązkowego otrzymał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania z egzaminu z danego przedmiotu oraz przystąpił do egzaminu z wybranego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym w części pisemnej (dla tego przedmiotu nie jest określony próg zaliczenia).

Zdający, którzy podwyższali wynik egzaminu lub przystąpili po raz pierwszy do egzaminów z przedmiotów dodatkowych, otrzymali aneks do świadectwa dojrzałości.

Absolwenci, którym szczególne przypadki losowe lub zdrowotne uniemożliwiły przystąpienie do egzaminu maturalnego w terminie głównym, przystąpili, za zgodą dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży, do egzaminu w terminie dodatkowym – w dniach od 4 do 20 czerwca (w części pisemnej i w części ustnej).

Maturzyści, którzy przystąpili do egzaminu z wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i pisemnej i nie zdali wyłącznie jednego egzaminu, mieli możliwość poprawienia niezdanego egzaminu w dniach 21-22 sierpnia 2018 r.

Absolwenci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawni, niedostosowani społecznie oraz zagrożeni niedostosowaniem społecznym oraz cudzoziemcy mogli przystąpić do egzaminu maturalnego w warunkach i/lub formach dostosowanych do ich potrzeb. Szczegółowe informacje dotyczące dostosowań są ogłaszane w komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej publikowanym na stronie internetowej CKE do końca sierpnia poprzedzającego rok szkolny, w którym jest przeprowadzany egzamin. Za dostosowanie warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego jest odpowiedzialny dyrektor szkoły jako przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w danej szkole. Warunki te dostosowuje na podstawie wskazań rady pedagogicznej po uzyskaniu stanowiska zdającego. Z kolei rada pedagogiczna wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb i możliwości uczniów (słuchaczy), wybierając spośród możliwych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu (określonych przez dyrektora CKE).

W przypadku absolwentów szkół powiatu grajewskiego dostosowanie polegało na:

- w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie:
  - 1 przypadek dostosowania miejsca zdawania (wydzielony stolik w rogu sali, możliwość skorzystania z toalety w razie potrzeby) i przedłużenia czasu pracy o 30 minut na każdym egzaminie pisemnym, a także z możliwością przedłużenia czasu egzaminu ustnego z języka polskiego i języka obcego nowożytnego o 15 minut i z możliwością skorzystania z toalety w trakcie egzaminu,
  - 1 przypadek – w stosunku do absolwenta słabowidzącego – na egzaminach pisemnych arkusz drukowany powiększoną czcionką, wyznaczony w arkuszu czas pracy, zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszytach zadań, bez przenoszenia na kartę odpowiedzi i przedłużenie czasu każdego egzaminu ustnego o 15 minut;
- w Zespole Szkół w Nieckowie: przedłużeniu czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut (i w części pisemnej, i w części praktycznej; w przypadku osób z dysleksją i dysgrafią) – w przypadku 4 absolwentów.

- dane dotyczące absolwentów, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego po raz pierwszy:

Tab. 31. Liczba absolwentów przystępujących do egzaminu maturalnego oraz zdawalność w poszczególnych szkołach.

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba absolwentów	Liczba zdających, którzy*		Liczba osób, które uzyskały świadectwo dojrzałości		Zdawalność	
			przystąpili przynajmniej do jednego z egzaminów obowiązkowych	przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych	po sesji wiosennej	z uwzględnieniem sesji poprawkowej	po sesji wiosennej	z uwzględnieniem sesji poprawkowej
1	Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie	125	124	124	117	121	94,4	97,6
2	II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Nr 2 im. 9 PSK w Grajewie	32	31	31	26	30	83,9	96,8
3	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie	16	9	9	0	0	0,0	0,0
4	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie	13	4	2	0	0	0,0	0,0
5	Technikum w Zespole Szkół Nr 2 im 9 PSK w Grajewie	46	44	44	39	43	88,6	97,7
6	Technikum w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie	12	8	8	6	6	75,5	75,5
7	Technikum w Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie	55	32	32	26	27	81,2	84,4
8	Technikum w Zespole Szkół im. Księdza Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie	35	25	25	18	20	72,0	80,0
Ogółem w powiecie:		334	277	275	232	247	84,4	89,8

* - liczba absolwentów, którzy przystąpili przynajmniej do jednego egzaminu maturalnego ustnego lub pisemnego

Spośród wszystkich absolwentów w powiecie, przystępujących do egzaminu maturalnego w terminie wiosennym, **84,4%** zdało egzamin (w roku 2017 – 85,0%, w roku 2016 – 80,9%, w roku 2015 – 77,9%). W województwie podlaskim średnia zdawalność egzaminu maturalnego wyniosła 81,1%, natomiast w kraju – 79,7%.

Uzyskany wynik zdawalności dał powiatowi grajewskiemu w 2018 roku trzecie miejsce (ex aequo z m. Białystok i m. Łomża) w województwie podlaskim pod względem zdawalności egzaminu maturalnego w sesji wiosennej – spośród 14 powiatów i 3 miast na prawach powiatów (w roku 2017 – pierwsze, w roku 2016 – czwarte, w roku 2015 – piąte).

Zdawalność egzaminu maturalnego w powiecie z uwzględnieniem sesji poprawkowej wyniosła **90%** (w roku 2017 – 89,1 %, w roku 2016 – 86,4%, w roku 2015 – 84,8%). W województwie podlaskim średnia zdawalność – z uwzględnieniem sesji poprawkowej – wyniosła 87%, a w kraju – 86%.

Uzyskany wynik zdawalności dał powiatowi grajewskiemu w 2018 roku trzecie miejsce w województwie podlaskim pod względem zdawalności egzaminu maturalnego w sesji wiosennej – spośród 14 powiatów i 3 miast na prawach powiatów.

Tab. 32. Wybieralność języków obcych nowożytnych obowiązkowych (O) i dodatkowych (D) na egzaminie maturalnym w części ustnej (EU) i części pisemnej (EP) (w maju)

Szkoła		egzamin ustny							
		Język angielski		Język niemiecki		Język rosyjski		Język włoski	
		O	D	O	D	O	D	O	D
Liceum Ogólnokształcące w ZS Nr 1 w Grajewie	EU	111	2	2	-	11	-	-	-
	EP	111	96	2	2	11	4	-	-
II Liceum Ogólnokształcące w ZS Nr 2 w Grajewie	EU	30	-	1	-	-	-	-	-
	EP	30	15	1	1	-	-	-	1
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w ZS Nr 1 w Grajewie	EU	9	-	-	-	-	-	-	-
	EP	9	2	-	-	-	-	-	-
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie	EU	1	-	-	-	-	-	1	-
	EP	3	-	-	-	-	-	1	1
Technikum w ZS Nr 2 w Grajewie	EU	36	-	7	-	1	-	-	-
	EP	36	24	7	2	1	1	-	-
Technikum w ZS w Szczuczynie	EU	8	-	-	-	-	-	-	-
	EP	8	2	-	-	-	-	-	-
Technikum w ZS w Nieckowie	EU	30	-	-	-	2	-	-	-
	EP	30	4	-	-	2	-	-	-
Technikum w ZS w Wojewodzinie	EU	10	-	4	-	11	-	-	-
	EP	10	-	4	-	11	-	-	-
Ogółem w powiecie:		237	143	14	5	25	5	1	2

Wśród absolwentów szkół powiatu grajewskiego, największą popularnością cieszył się język angielski, zarówno w zakresie przedmiotów obowiązkowych (85,6% absolwentów), jak i dodatkowych.

Tab. 33. Wybieralność przedmiotów obowiązkowych (O) i dodatkowych (D) na pisemnym egzaminie maturalnym (w maju)

Szkoła	Liczba zdających																				
	Język polski		Język angielski		Język niemiecki		Język rosyjski		Język włoski		Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka	Geografia	Historia	Historia sztuki	Matematyka		Wiedza o społeczeństwie	Informatyka
	O	D	O	D	O	D	O	D	O	D	D	D	D	D	D	D	D	O	D	D	D
LO w ZS Nr 1 w Grajewie	124	29	111	96	2	2	11	4			24	17	2	12	48	28	1	124	47	24	
II LO w ZS Nr 2 w Grajewie	31	6	30	15	1	1			1	4			3	14	2			31	1	2	
LO dla Dorosłych w ZS Nr 1 w Grajewie	9	1	9	2							1				3	2		9	1	3	
LO dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie	4		3						1	1	3							4			
Technikum w ZS Nr 2 w Grajewie	44	2	36	24	7	2	1	1						1	17	1		44	3	2	6
Technikum w ZS w Szczuczynie	8	2	8	2											4	1		8	1		

Szkoła	Liczba zdających																				
	Język polski		Język angielski		Język niemiecki		Język rosyjski		Język włoski		Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka	Geografia	Historia	Historia sztuki	Matematyka		Wiedza o społeczeństwie	Informatyka
	O	D	O	D	O	D	O	D	O	D	D	D	D	D	D	D	D	O	D	D	D
Technikum w ZS w Nieckowie	32	1	30	4			2					5			1			32	14	12	4
Technikum w ZS w Wojewodzinie	25		10		4		11			10				15				25			
Ogółem w powiecie:	277	41	237	143	14	5	25	5	1	2	42	22	2	16	102	34	1	277	67	43	10

Tab. 34. Zaliczalność ustnych egzaminów maturalnych przez absolwentów poszczególnych szkół (egz. obowiązkowe) (w maju)

Szkoła	Język polski			Język angielski		Język niemiecki		Język rosyjski		Język włoski	
	T	N	R	T	R	T	R	T	R	T	R
LO w ZS Nr 1 w Grajewie	123	1	124	111	111	2	2	11	11		
II LO w ZS Nr 2 w Grajewie	31		31	30	30	1	1				
LO dla Dorosłych w ZS Nr 1 w Grajewie	8	1	9	9	9						
LO dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie	2		2	1	1					1	1
Technikum w ZS Nr 2 w Grajewie	44		44	36	36	7	7	1	1		
Technikum w ZS w Szczuczynie	8		8	8	8						
Technikum w ZS w Nieckowie	32		32	30	30			2	2		
Technikum w ZS w Wojewodzinie	25		25	10	10	4	4	11	11		
Ogółem w powiecie:	273	2	275	235	235	14	14	25	25	1	1

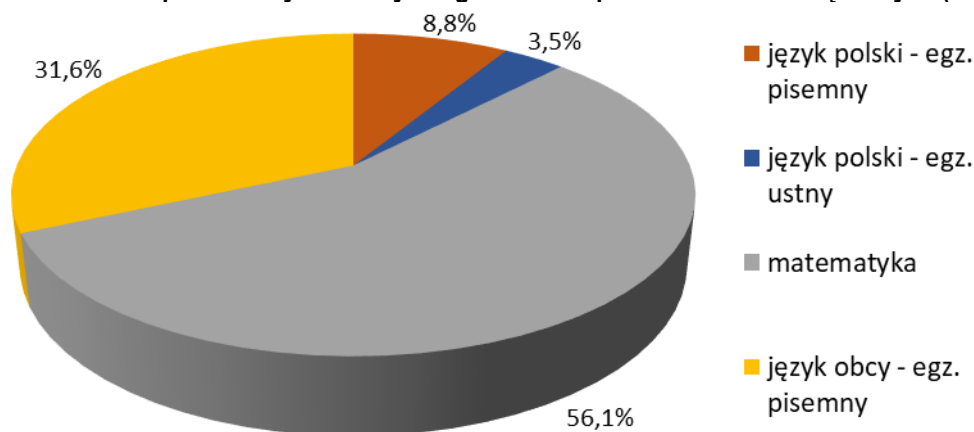
T – liczba absolwentów, którzy zaliczyli dany egzamin – otrzymali co najmniej 30% punktów

N – liczba absolwentów, którzy nie zaliczyli danego egzaminu

R – liczba absolwentów, którzy przystąpili do danego egzaminu

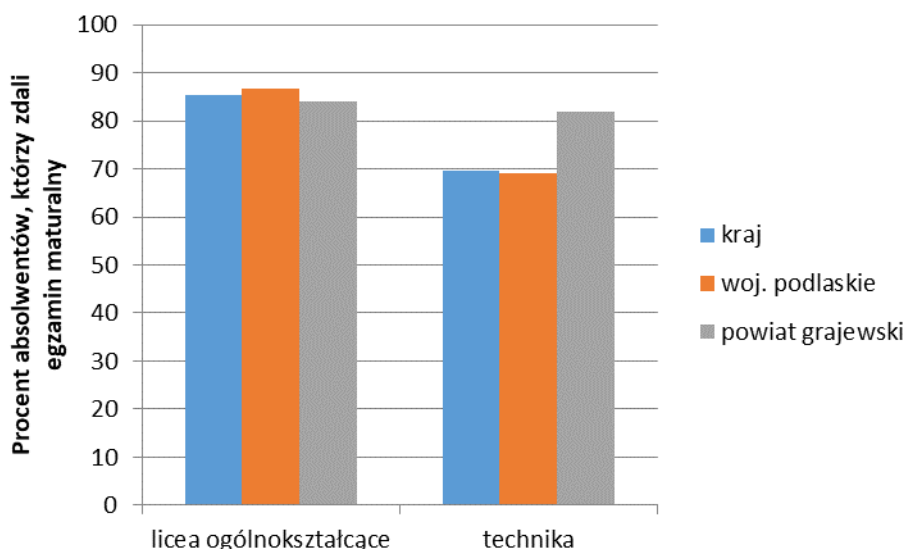
Ustnego egzaminu maturalnego nie zaliczyło dwóch absolwentów (z języka polskiego).

Wykres 1. Udział procentowy niezdanych egzaminów z przedmiotów obowiązkowych (w maju).

Spośród 5 egzaminów obowiązkowych, jakie zdawali absolwenci szkół, tj. język polski – egzamin pisemny, język obcy – egzamin pisemny, matematyka, język polski – egzamin ustny, język obcy – egzamin ustny, przypadki niezdania wystąpiły zarówno w przypadku egzaminów pisemnych, jak i egzaminów ustnych, przy czym najniższą zdawalność wśród przedmiotów obowiązkowych uzyskała matematyka. Spośród 57 przypadków niezdanych egzaminów, 56,1% stanowiła matematyka, 31,6% język obcy – egzamin pisemny, 8,8% język polski – egzamin pisemny, 3,5% język polski – egzamin ustny. W województwie podlaskim – spośród wszystkich przypadków niezdanych egzaminów, 66,6% stanowiła matematyka, 16,7% język obcy – egzamin pisemny, 10,8% język polski – egzamin pisemny, 5,4% język obcy – egzamin ustny i 0,5% język polski – egzamin ustny, a więc cztery pierwsze egzaminy zarówno w przypadku powiatu, jak i województwa, stanowiły największy problem.

Wykres 2. Zdawalność egzaminu maturalnego w poszczególnych typach szkół (w maju).

W roku 2018 do egzaminu maturalnego przystąpili na terenie powiatu absolwenci dwóch typów szkół – liceum ogólnokształcącego (także dla dorosłych, publicznego i niepublicznego) i technikum. Spośród tych dwóch typów szkół wyższą zdawalność osiągnęli absolwenci liceów ogólnokształcących. Zdawalność ta była niższa niż zdawalność w kraju, czy w województwie podlaskim (zdawalność w liceach dla młodzieży osiągnęła 92%, ale w liceach dla dorosłych – 0%). Z kolei w przypadku techników, absolwenci szkół powiatowych osiągnęli zdawalność wyższą niż zdawalność w kraju (o 12,4 punktów procentowych), czy w województwie podlaskim (o 12,8 punktów procentowych). **Pod względem zdawalności egzaminu maturalnego w technikumach, powiat grajewski objął prym w województwie, zajmując pierwsze miejsce.**

b) Wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Źródło: Opracowania własne oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży na podstawie danych dwóch ostatnich, otrzymanych ze szkół)

W związku z reformą szkolnictwa i wprowadzeniem nowych podstaw programowych kształcenia w zawodach, egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (zwany dalej „egzaminem zawodowym”) przeprowadzany jest w dwóch formułach:

- Formuła 2012 – dla osób, które rozpoczęły naukę **nie wcześniej niż 1 września 2012 r.** lub przystępują do egzaminu w trybie egzaminu eksternistycznego,
- Formuła 2017 – dla osób, które rozpoczęły naukę **nie wcześniej niż 1 września 2017 r.** lub przystępują do egzaminu w trybie egzaminu eksternistycznego.

Egzamin zawodowy w **Formule 2012** jest przeprowadzany dla:

- uczniów i słuchaczy zasadniczych szkół zawodowych, techników i szkół policealnych, którzy rozpoczęli naukę nie wcześniej niż 1 września 2012 r., ale nie później niż 31 sierpnia 2017 r. i realizowali podstawę programową z 2012 r.,
- absolwentów czteroletnich techników, którzy rozpoczęli naukę nie wcześniej niż 1 września 2012 r., ale nie później niż 31 sierpnia 2017 r. i realizowali podstawę programową z 2012 r. – do roku szkolnego 2024/2025,
- absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, którzy rozpoczęli naukę nie wcześniej niż 1 września 2012 r., ale nie później niż 31 sierpnia 2017 r. i realizowali podstawę programową z 2012 r – do roku szkolnego 2024/2025,
- absolwentów szkół policealnych, którzy rozpoczęli naukę nie wcześniej niż 1 września 2012 r., ale nie później niż 31 sierpnia 2017 r. i realizowali podstawę programową z 2012 r – do roku szkolnego 2024/2025,
- osób, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy prowadzony w oparciu o podstawę programową kształcenia w zawodach z 2012 r. – do dnia 31 października 2025 r.,
- osób dorosłych, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, o których mowa odpowiednio w art. 53c i art. 53d ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.), do dnia 31 października 2025 r.,
- absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, techników, techników uzupełniających i szkół policealnych, którzy rozpoczęli kształcenie przed 1 września 2012 r., ale do końca roku szkolnego 2016/2017 nie zdali egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe albo nie przystąpili do tego egzaminu – do roku szkolnego 2024/2025.

Egzamin ten jest przeprowadzany do 31 października 2025 r., także jako egzamin eksternistyczny dla osób, które:

- ukończyły gimnazjum albo ośmioletnią szkołę podstawową,
- co najmniej dwa lata kształciły się lub pracowały w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację.

Egzamin zawodowy w **Formule 2017** jest przeprowadzany dla:

- uczniów i absolwentów branżowych szkół I stopnia, uczniów i absolwentów 4-letnich techników oraz uczniów, słuchaczy i absolwentów szkół policealnych, rozpoczynających kształcenie w klasie I tych szkół od roku 2017/2018, a w kolejnych latach w kolejnych klasach/semestrach tych szkół,
- uczniów i absolwentów 5-letniego technikum rozpoczynających kształcenie w klasie I tej szkoły od roku 2019/2020, a w kolejnych latach w kolejnych klasach tych szkół,
- uczniów i absolwentów 2-letniej branżowej szkoły II stopnia, rozpoczynających kształcenie w klasie I tej szkoły począwszy od roku szkolnego 2020/2021, a w kolejnych latach w kolejnych klasach tych szkół,
- osób, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe, na których kształcenie rozpocznie się nie wcześniej niż 1 stycznia 2020 r.
- osób spełniających warunki określone w przepisach w sprawie egzaminów eksternistycznych – od dnia 1 listopada 2025 r.,
- osób dorosłych, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, jeżeli program przyuczenia uwzględniał wymagania w podstawie programowej kształcenia w zawodach, zgłoszonych przez starostę do komisji egzaminacyjnej – od dnia 1 listopada 2025 r.

Egzamin ten jest przeprowadzany od dnia 1 listopada 2025 r. także jako egzamin eksternistyczny dla osób, które:

- ukończyły gimnazjum albo ośmioletnią szkołę podstawową,
- co najmniej dwa lata kształciły się lub pracowały w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest formą oceny poziomu opanowania przez zdającego wiadomości i umiejętności z zakresu jednej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie.

Egzamin ten składa się z części pisemnej i części praktycznej. Część pisemna trwa 60 minut i przeprowadzana jest w formie testu składającego się z 40 zadań zamkniętych, zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna jest prawidłowa. Część pisemna może być zdawana z wykorzystaniem wydrukowanych papierowych arkuszy egzaminacyjnych lub przy komputerze. Część praktyczna trwa nie krócej niż 120 minut i nie dłużej niż 240 minut i jest przeprowadzana w formie testu praktycznego, polegającego na wykonaniu przez zdającego zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym na stanowisku egzaminacyjnym. Czas trwania części praktycznej egzaminu zawodowego dla konkretnej kwalifikacji określony jest w informatorze. Dodatkowo na zapoznanie się z treścią zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym oraz z wyposażeniem stanowiska egzaminacyjnego zdający ma 10 minut, których nie wlicza się do czasu trwania części praktycznej egzaminu zawodowego.

Aby zdać egzamin potwierdzający kwalifikację w danym zawodzie, należy uzyskać:

- z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania (czyli minimum 20 punktów), oraz
- z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

W 2018 r. egzaminy zawodowe w Formule 2012 przeprowadzono:

1. 10 stycznia – 17 lutego (część pisemna – 11 stycznia), z wyłączeniem kwalifikacji Z.22 i Z.23,
2. 19 czerwca – 4 lipca (część pisemna – 19 czerwca), z wyłączeniem kwalifikacji Z.22 i Z.23.

W Formule 2017 egzaminy odbyły się:

1. 10 stycznia – 17 lutego (część pisemna – 11 stycznia), tylko kwalifikacja AU.66 (część praktyczna – 11 stycznia)
2. 19 czerwca – 4 lipca (część pisemna – 19 czerwca), tylko kwalifikacje AU.04, AU.35, AU.36, AU.39, AU.61, AU.63, AU.66, AU.67, BD.01, BD.17, BD.31, EE.01, EE.08, EE.10, TG.08, ST.04, MG.08, MG.14, MS.04, MS.05, MS.08, MS.14, MS.18, RL.10, RL.26.

W poniższych danych nie uwzględniono wyników egzaminu w Formule 2017 (wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie zgodnego z podstawą programową z 2017 r. zostaną ogłoszone w grudniu 2018 r.).

Zdający, który zdał egzamin potwierdzający kwalifikację w danym zawodzie, otrzymuje świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, wydane przez komisję okręgową.

Osoba, która posiada świadectwa potwierdzające wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie oraz posiada odpowiedni poziom wykształcenia, otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Na wniosek absolwenta do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe dołącza się Europass – Suplement do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe, który stanowi uzupełnienie informacji zawartych w dyplomie i ma za zadanie ułatwić ich lepsze zrozumienie, przede wszystkim przez pracodawców i instytucje zagraniczne. Dyplomy i suplementy do dyplomów wydają okręgowe komisje egzaminacyjne.

Uczniowie (słuchacze) lub absolwenci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawni, niedostosowani społecznie oraz zagrożeni niedostosowaniem społecznym mogli przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach i/lub formach dostosowanych do ich potrzeb. Szczegółowe informacje dotyczące dostosowań są ogłaszane w komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej publikowanym na stronie internetowej CKE do końca sierpnia poprzedzającego rok szkolny, w którym jest przeprowadzany egzamin.

Sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego do potrzeb i możliwości tych uczniów (słuchaczy) lub absolwentów wskazuje rada pedagogiczna, wybierając spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu określonych przez dyrektora CKE.

Osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy, lub osoby, które spełniają warunki określone w przepisach w sprawie egzaminów eksternistycznych: niewidome, słabowidzące, niesłyszące, słabosłyszące, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, posiadające opinię poradni

psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, w tym: z dysleksją, dysgrafią, dyskalkulią, dysortografią oraz chore lub niesprawne czasowo, również mogły przystąpić do egzaminu w warunkach i formach dostosowanych do rodzaju ich niepełnosprawności, przy czym sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego do potrzeb i możliwości tych osób wskazuje dyrektor komisji okręgowej lub upoważniona przez niego osoba, wybierając spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu określonych przez dyrektora CKE.

W przypadku uczniów/słuchaczy/absolwentów szkół powiatu grajewskiego dostosowanie polegało na:

- w Zespole Szkół w Nieckowie: przedłużeniu czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut (i w części pisemnej, i w części praktycznej; w przypadku osób z dysleksją i dysgrafią) – w przypadku 18 zdających.

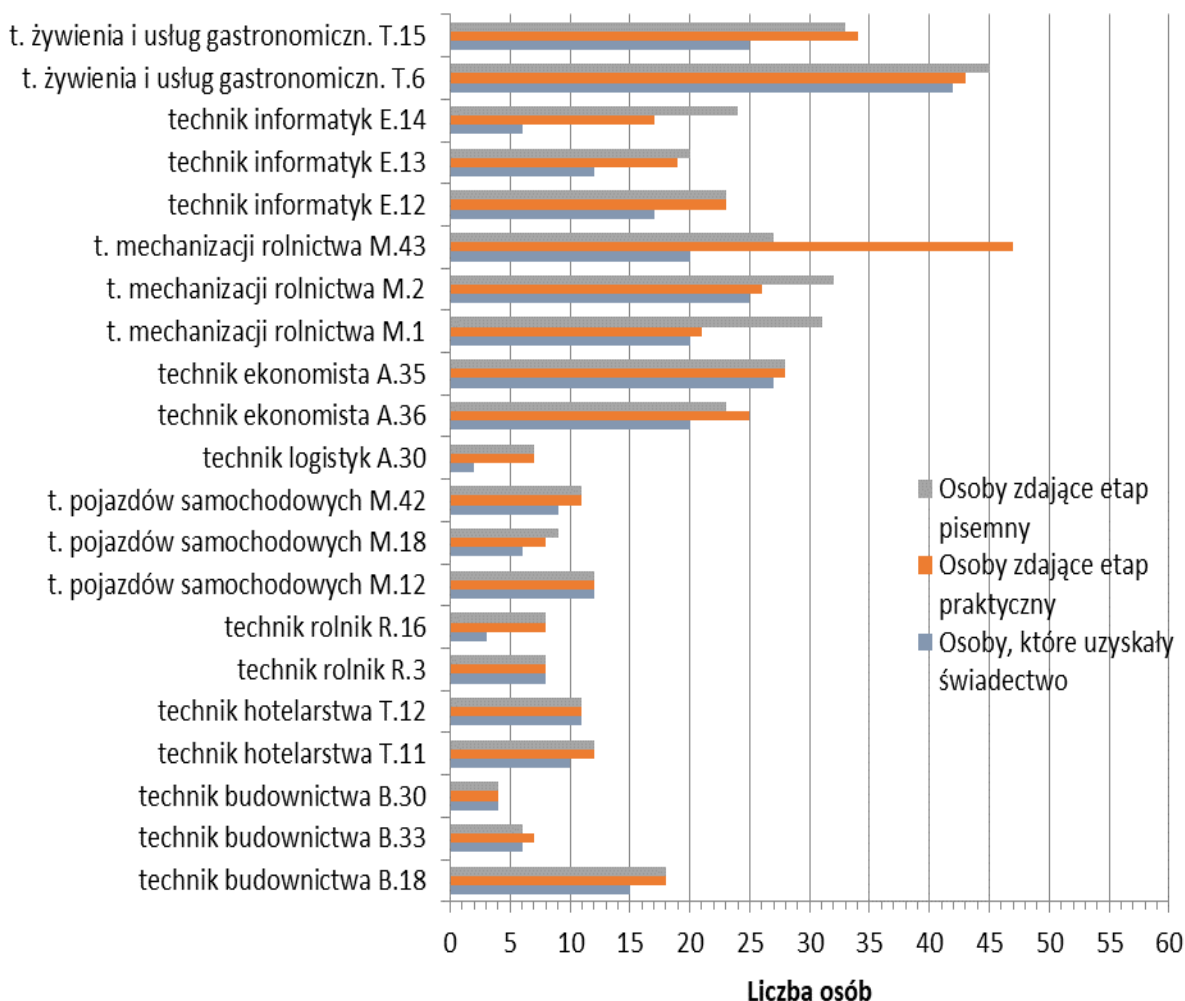
Tab. 35. Wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w poszczególnych technikach powiatu (tylko Formuła 2012).

Szkoła	Zawód	Liczba osób, które przystąpiły do etapu pisemnego	Średni wynik etapu pisemnego część pierwsza [%]	Liczba osób, które zdały etap pisemny	Liczba osób, które przystąpiły do etapu praktycznego	Średni wynik etapu praktycznego [%]	Liczba osób, które zdały etap praktyczny	Liczba osób, które uzyskały świadectwo
Technikum w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie	Technik informatyk [351203] kwalifikacja E.12	23	55,0	17	23	88,0	23	17
	Technik informatyk [351203] kwalifikacja E.13	20	53,9	12	19	92,0	19	12
	Technik informatyk [351203] kwalifikacja E.14	14	60,6	11	11	57,5	3	3
	Technik żywienia i usług gastronomicznych [343404] kwalifikacja T.06	16	71,6	16	15	96,3	15	15
	Technik żywienia i usług gastronomicznych [343404] kwalifikacja T.15	10	82,1	10	10	92,3	10	10
	Technik ekonomista [331403] kwalifikacja A.35	13	73,5	12	13	89,5	12	12
	Technik ekonomista [331403] kwalifikacja A.36	12	64,3	11	12	85,0	11	11
	Ogółem w szkole:	108	-	89	103	-	93	80
Technikum w Zespole Szkół im. Bolesława Podedworneho w Nieckowie	Technik mechanizacji rolnictwa [311512] kwalifikacja M.43	27	75,0	27	47	78,4	38	20
	Technik mechanizacji rolnictwa [311512] kwalifikacja M.1	31	60,1	27	21	99,0	21	20
	Technik mechanizacji rolnictwa [311512] kwalifikacja M.2	32	68,8	32	26	96,8	26	25
	Technik informatyk [351203] kwalifikacja E.14	10	50,9	5	9	66,4	4	3
	Technik żywienia i usług gastronomicznych [343404] kwalifikacja T.6	11	61,2	11	10	96,1	10	10
	Technik żywienia i usług gastronomicznych [343404] kwalifikacja T.15	11	77,6	11	12	53,5	4	4
	Technik ekonomista [331403] kwalifikacja A.36	11	63,6	11	13	51,8	10	9
	Technik ekonomista [331403] kwalifikacja A.35	15	74,7	15	15	93,0	15	15
	Ogółem w szkole:	148	-	139	153	-	128	106

Szkoła	Zawód	Liczba osób, które przystąpiły do etapu pisemnego	Średni wynik etapu pisemnego część pierwsza [%]	Liczba osób, które zdały etap pisemny	Liczba osób, które przystąpiły do etapu praktycznego	Średni wynik etapu praktycznego [%]	Liczba osób, które zdały etap praktyczny	Liczba osób, które uzyskały świadectwo
Technikum w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie	Technik pojazdów samochodowych [311513] kwalifikacja M.18	9	56,67	6	8	98,87	8	6
	Technik pojazdów samochodowych [311513] kwalifikacja M.12	12	71,75	12	12	95,75	12	12
	Technik pojazdów samochodowych [311513] kwalifikacja M.42	11	60,09	10	11	76,91	9	9
	Technik logistyk [333107] kwalifikacja A.30	7	64,86	7	7	65,57	2	2
	Ogółem w szkole:	39	-	35	38	-	31	29
Technikum w Zespole Szkół im. Księdza Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie	Technik hotelarstwa [422402] kwalifikacja T.11	12	70,08	12	12	87,17	10	10
	Technik hotelarstwa [422402] kwalifikacja T.12	11	81,36	11	11	85,00	11	11
	Technik żywienia i usług gastronomicznych [343404] kwalifikacja T.06	18	73,72	17	18	96,22	18	17
	Technik żywienia i usług gastronomicznych [343404] kwalifikacja T.15	12	77,08	12	12	82,03	11	11
	Technik rolnik [314207] kwalifikacja R.16	8	84,50	8	8	70,88	3	3
	Technik rolnik [314207] kwalifikacja R.03	8	69,63	8	8	94,38	8	8
	Technik budownictwa [311204] kwalifikacja B.30	4	87,00	4	4	92,75	4	4
	Technik budownictwa [311204] kwalifikacja B.33	6	81,83	6	7	92,43	7	6
	Technik budownictwa [311204] kwalifikacja B.18	18	64,78	15	18	89,98	18	15
	Ogółem w szkole:	97	-	93	98	-	90	85

Ogółem do obu etapów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w technikach, funkcjonujących na terenie powiatu grajewskiego, przystąpiło po 392 zdających. Świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie uzyskało 300 zdających. Aby uzyskać dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, każdy ze zdających musi przystąpić do egzaminów dla wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie. W przypadku zawodów, ujętych w powyższej tabeli, oznacza to 2 (dla zawodów technik żywienia i usług gastronomicznych, technik ekonomista, technik hotelarstwa, technik rolnik, technik logistyk) lub 3 (dla zawodów technik informatyk, technik mechanizacji rolnictwa, technik pojazdów samochodowych, technik budownictwa) egzaminy zanim absolwent szkoły uzyska dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie.

Wykres 3. Liczba osób w powiecie, które przystąpiły do obu etapów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i które uzyskały świadectwo potwierdzające uzyskanie danej kwalifikacji.

Powyższa tabela oraz wykres ukazują jednocześnie zawody cieszące się wśród młodzieży największą popularnością – w chwili rozpoczynania nauki przez tę młodzież w wybranej szkole ponadgimnazjalnej. W roku szk. 2017/2018 (analogicznie do roku szk. 2016/2017) największą liczebność wykazywały dwa zawody: technik mechanizacji rolnictwa (nauczany w jednej szkole) i technik żywienia i usług gastronomicznych (nauczany w trzech szkołach).

Stuprocentową zdawalność zaobserwowano w przypadku kwalifikacji R.3 technika rolnika, kwalifikacji B.30 technika budownictwa, kwalifikacji T.12 technika hotelarza (zawody nauczane w Zespole Szkół w Wojewodzinie) i kwalifikacji M.12 technika pojazdów samochodowych (nauczany w Zespole Szkół w Szczuczynie).

W przypadku zawodów nauczanych w kilku szkołach, zdawalność była zróżnicowana:

- technik informatyk, nauczany w Zespole Szkół w Nieckowie i w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie, osiągnął słabą zdawalność w obu szkołach (w zakresie kwalifikacji E.14),
- technik ekonomista, nauczany w Zespole Szkół w Nieckowie i w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie, osiągnął jednakową wysoką zdawalność w obu szkołach,
- technik żywienia i usług gastronomicznych, nauczany w Zespole Szkół w Nieckowie, Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie i w Zespole Szkół w Wojewodzinie, osiągnął najwyższą zdawalność w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie i w Zespole Szkół w Wojewodzinie, natomiast słabe wyniki odnotowano w Zespole Szkół w Nieckowie, szczególnie w części praktycznej kwalifikacji T.15.

Nie było przypadków zerowej zdawalności dla którejkolwiek z kwalifikacji. W stosunku do roku szk. 2016/2017 poprawiło się przygotowanie uczniów do egzaminu na etapie pisemnym w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie, z kolei pogorszyły się wyniki egzaminu w części praktycznej w Zespole Szkół w Nieckowie. Najlepszymi wynikami w większości kwalifikacji – na etapie pisemnym i praktycznym – może poszczycić się Zespół Szkół w Wojewodzinie.

Tab. 36. Wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w poszczególnych branżowych szkołach I stopnia powiatu, w tym w oddziałach zasadniczych szkół zawodowych, funkcjonujących w ramach tych szkół.

Szkoła	Zawód	Liczba osób, które przystąpiły do etapu pisemnego	Średni wynik etapu pisemnego [%]	Liczba osób, które zdały etap pisemny	Liczba osób, które przystąpiły do etapu praktycznego	Średni wynik etapu praktycznego [%]	Liczba osób, które zdały etap praktyczny	Liczba osób, które uzyskały świadectwo/dyplom
Branżowa Szkoła I stopnia w Zespole Szkół im. Ks. J. K. Kluka w Wojewodzinie	Rolnik [613003] kwalifikacja R.3	4	41,25	1	3	78,67	2	1
	Sprzedawca [522301] kwalifikacja A.18	1	83,00	1	1	100,00	1	1
	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych [834103] kwalifikacja M.1	1	38,00	0	1	92,00	1	0
	KKZ Rolnik [613003] kwalifikacja R.3	20	60,70	17	20	97,45	20	17
	Ogółem w szkole:	26	-	19	25	-	24	19
Branżowa Szkoła I stopnia Specjalna w Zespole Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie	Rolnik [613003] kwalifikacja R.13	2	41,50	0	2	86,50	2	0
	Introligator [732301] kwalifikacja A.14	6	38,70	1	2	57,50	1	1
	Ogółem w szkole:	8	-	1	4	-	3	1

Ogółem do obu etapów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w branżowych szkołach I stopnia i kwalifikacyjnych kursach zawodowych, organizowanych przy branżowych szkołach I stopnia, funkcjonujących na terenie powiatu grajewskiego, przystąpiło 27 zdających. Świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie uzyskało 29 zdających. Aby uzyskać dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, każdy ze zdających musi przystąpić do egzaminów dla wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie. Jednakże w przypadku zawodów, ujętych w powyższej tabeli, w obrębie każdego z zawodów wyodrębniono jedną kwalifikację, tak więc zdany egzamin oznacza uzyskanie przez zdającego podstaw do otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, pod warunkiem, iż zostanie spełniony warunek o uzyskaniu przez tę osobę wykształcenia zawodowego, tj. o ukończeniu branżowej szkoły I stopnia.

c) **Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Publicznym Gimnazjum Nr 4 Specjalnym w Grajewie, działającym w ramach Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie** (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych uzyskanych ze szkoły i z OKE Łomża)

Egzamin gimnazjalny przeprowadzany jest w trzeciej klasie gimnazjum. Jest on powszechny i obowiązkowy, co oznacza, że musi przystąpić do niego każdy uczeń kończący szkołę. Przystąpienie do egzaminu jest bowiem jednym z warunków ukończenia gimnazjum.

Egzamin w klasie trzeciej gimnazjum obejmuje wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych na trzecim i wcześniejszych etapach edukacyjnych.

Egzamin gimnazjalny składa się z trzech części i obejmuje:

1) w części pierwszej – humanistycznej – wiadomości i umiejętności z zakresu języka polskiego oraz z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie;

- 2) w części drugiej – matematyczno-przyrodniczej – wiadomości i umiejętności z zakresu matematyki oraz z zakresu przedmiotów przyrodniczych;
- 3) w części trzeciej – wiadomości i umiejętności z zakresu języka obcego nowożytnego sprawdzane na poziomie podstawowym i na poziomie rozszerzonym.

W części dotyczącej języka obcego nowożytnego gimnazjalista dokonuje wyboru jednego z siedmiu języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego i włoskiego, z zastrzeżeniem, że uczeń może wybrać tylko ten język, którego uczył się w gimnazjum jako przedmiotu obowiązkowego.

Każda część egzaminu jest przeprowadzana innego dnia. Części humanistyczna i matematyczno-przyrodnicza trwają po 150 minut. Egzamin z zakresu języka polskiego i z zakresu matematyki trwa po 90 minut, a z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie i z zakresu przedmiotów przyrodniczych trwa po 60 minut. Część egzaminu z języka obcego nowożytnego trwa 60 minut na każdym z poziomów: podstawowym i rozszerzonym.

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawni, niedostosowani społecznie oraz zagrożeni niedostosowaniem społecznym oraz cudzoziemcy mogli przystąpić do egzaminu gimnazjalnego w warunkach i/lub formach dostosowanych do ich potrzeb. Szczegółowe informacje dotyczące dostosowań są ogłaszane w komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej publikowanym na stronie internetowej CKE do końca sierpnia poprzedzającego rok szkolny, w którym jest przeprowadzany egzamin. Za dostosowanie warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego jest odpowiedzialny dyrektor szkoły jako przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w danej szkole. Warunki te dostosowuje na podstawie wskazań rady pedagogicznej po uzyskaniu stanowiska rodziców (prawnych opiekunów). Z kolei rada pedagogiczna wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb i możliwości uczniów, wybierając spośród możliwych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu (określonych przez dyrektora CKE).

W dniu zakończenia roku szkolnego każdy uczeń otrzymuje zaświadczenie o szczegółowych wynikach egzaminu. Na zaświadczeniu podany jest wynik procentowy oraz wynik na skali centylowej dla każdego zakresu/poziomu egzaminu gimnazjalnego, do którego uczeń przystąpił

W roku 2018 egzamin gimnazjalny przeprowadzony został w dniach 18-20.04. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie mogli przystąpić do egzaminu w ustalonym terminie kwietniowym, a także ci, którym egzamin przerwano lub unieważniono, przystąpili do niego w terminie dodatkowym – w dniach 04-06.06.

W Zespole Szkół Specjalnych w Grajewie w 2018 r. do egzaminu gimnazjalnego przystąpiło 5 uczniów. W przypadku tych uczniów dostosowanie polegało na: zastosowaniu arkuszy dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności, uwzględniających przedłużenie czasu (w stosunku do arkusza standardowego) na wykonanie zadań, do zestawów zadań z języka obcego dołączona została płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie, odpowiedzi do zadań zamkniętych zaznaczane były w arkuszu, bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi, zapewniono obecność specjalisty z zakresu niepełnosprawności celem uzyskania właściwego kontaktu z uczniem i pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

Tab. 37. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Publicznym Gimnazjum Nr 4 Specjalnym w Grajewie.

Części egzaminu	Zakres	Procent uzyskanych punktów
Humanistyczna	Zadania z języka polskiego	63,0
	Zadania z historii i wiedzy o społeczeństwie	71,2
Matematyczno-przyrodnicza	Zadania z matematyki	42,0
	Zadania z przedmiotów przyrodniczych	56,4
Językowa	Jęz. rosyjski (zadania na poziomie podstawowym)	66,6

W stosunku do roku 2017 uczniowie uzyskali nieco wyższe wyniki w każdej z części egzaminu. W dalszym ciągu jednak najsłabsze wyniki uczniowie osiągają w grupie zadań z matematyki.

d) edukacyjna wartość dodana – EWD (Źródło: www.ewd.edu.pl)

System egzaminów zewnętrznych służy dwóm głównym funkcjom: ocenie osiągnięć uczniów w świetle wymagań programowych oraz ewaluacji wyników i efektywności nauczania w danej szkole.

Do ewaluacji wyników i efektywności nauczania wykorzystuje się dwa rodzaje wskaźników egzaminacyjnych. Pierwszy z nich informuje o **wynikach nauczania** w danej szkole. Drugi typ ewaluacyjnych wskaźników egzaminacyjnych opisuje **efektywność nauczania**, czyli wykorzystanie przez szkołę zasobów „na wejściu”. Wskaźniki efektywności nauczania wyznacza się za pomocą **metody edukacyjnej wartości dodanej – EWD**. Metoda EWD to zestaw technik statystycznych pozwalających oszacować wkład szkoły w końcowe wyniki egzaminacyjne. Wkład ten nazywamy właśnie edukacyjną wartością dodaną. EWD jest egzaminacyjnym wskaźnikiem efektywności nauczania w danej szkole.

Efektywność nauczania w danej szkole często utożsamiana jest z jej wynikami egzaminacyjnymi. Gdyby wszystkie szkoły w Polsce pracowały z uczniami o tym samym poziomie uprzednich osiągnięć szkolnych, faktycznie wyniki egzaminu końcowego byłyby dobrą miarą efektywności. Ale tak nie jest. Metoda EWD pozwala uwzględnić zróżnicowanie szkół ze względu na zasoby „na wejściu”. W wypadku liceów ogólnokształcących i techników najlepszą, dostępną miarą zasobów na wejściu są wyniki uczniów na egzaminie gimnazjalnym. Wyniki egzaminu gimnazjalnego informują nie tylko o poziomie osiągnięć szkolnych ucznia na progu szkoły ponadgimnazjalnej, ale są też „nośnikiem” wiedzy o środowisku rodzinnym dziecka, o jego poziomie zdolności i motywacji szkolnej. Dzieje się tak dlatego, że wyniki egzaminu gimnazjalnego są uwarunkowane podobnymi czynnikami, co rezultaty matury.

Dla celów ewaluacyjnych należy używać zarówno wskaźniki wyników nauczania (wyniki egzaminacyjne), jak i efektywności nauczania (EWD).

Należy przestrzec, że metoda EWD nie jest miarą jakości edukacji. Ewaluacyjne wskaźniki egzaminacyjne mogą służyć: doskonaleniu nauczania – jako instrument ewaluacji wewnętrzzszkolnej, rozliczaniu i wspieraniu rozwoju szkół – jako metoda stosowana w ewaluacji zewnętrznej, dostarczaniu rodzicom i uczniom informacji przydatnych przy wyborze szkoły.

Wskaźnik EWD dla liceum ogólnokształcącego mówi o tym, na ile wysokie/niskie wyniki matury uzyskali jego absolwenci w porównaniu do uczniów liceów ogólnokształcących w całej Polsce o analogicznych wynikach na egzaminie gimnazjalnym. Podobnie wskaźnik EWD dla technikum pokazuje, na ile wysokie/niskie wyniki matury uzyskali jego absolwenci w porównaniu do uczniów techników w Polsce przy statystycznej kontroli wyników na egzaminie gimnazjalnym. Wskaźniki EWD mają charakter względny i nie informują o bezwzględnych postępach w nauce. Służą do porównywania szkół. W skali kraju wskaźnik EWD ma z definicji wartość równą zero. Wartość dodatnia EWD wskazuje na ponadprzeciętną w skali kraju efektywność nauczania, wartość ujemna na niższą niż przeciętna efektywność.

Należy podkreślić, że wskaźniki egzaminacyjne, zarówno wyniku końcowego jak i EWD, są szacowane oddzielnie dla populacji liceów ogólnokształcących i techników. Oznacza to, że **wskaźniki dla liceów i techników nie są porównywalne**.

Do wyliczenia ewaluacyjnych wskaźników egzaminacyjnych wykorzystywane są **dane egzaminacyjne dla trzech roczników maturzystów**. Wieloletnie wskaźniki egzaminacyjne są mniej narażone na losowe wahania i dzięki temu są bardziej rzetelną miarą wyników i efektywności nauczania poszczególnych szkół.

Dla każdej szkoły obliczane są ewaluacyjne wskaźniki egzaminacyjne dla czterech obszarów nauczania. Pierwszy, humanistyczny, obejmuje język polski, historię i wiedzę o społeczeństwie. Drugi obszar obejmuje wyniki egzaminu z języka polskiego. Trzeci zakres treściowy, matematyczno-przyrodniczy, obejmuje matematykę, informatykę, fizykę, chemię, biologię i geografę. Czwarty obszar to wydzielona do osobnego wskaźnika matematyka. W szacowaniu wskaźników egzaminacyjnych wykorzystuje się informację o wykonaniu zadań egzaminacyjnych zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym.

Osiągnięcia uczniów na progu liceum lub technikum określa się na podstawie danych z egzaminu gimnazjalnego w wersji standardowej dla zdających w terminie głównym - kwietniowym. Przy obliczaniu wskaźników maturalnych EWD w zakresie przedmiotów humanistycznych, wykorzystywane są dane z części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego, a przy obliczaniu wskaźników EWD w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, wykorzystywane są informacje z części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego.

Średni wynik egzaminacyjny, czyli miara wyników nauczania, i wskaźnik EWD, czyli miara efektywności nauczania, to miary komplementarne. Łącznie dają pełniejszą informację o szkole, niż każdy z nich z osobna. Konsekwencją tego, że uwzględnia się zarówno wynik maturalny jak i wskaźnik EWD, jest prezentacja wyniku szkoły w dwuwymiarowym układzie współrzędnych. Ze względu na niepewność statystyczną szacowania wskaźników, położenie szkoły przedstawiane jest za pomocą elipsy. Wielkość elipsy graficznie przedstawia stopień tej niepewności. Im więcej wyników egzaminacyjnych uwzględnia się w obliczeniach, tym mniejsza niepewność i mniejsza tym samym elipsa.

Opis położenia szkoły (elipsy) w układzie współrzędnych (wynik egzaminu, EWD) może ułatwić wyróżnienie kilku punktów odniesienia:

- **Szkoły neutralne**. Licea ogólnokształcące lub technika, w których notujemy zarówno średni w skali kraju poziom wyników maturalnych, jak i przeciętną efektywność,
- **Szkoły o wysokich wynikach maturalnych i wysokiej efektywności mierzonej EWD** (prawa górna ćwiartka),
- **Szkoły o wysokich wynikach maturalnych i niskiej efektywności mierzonej EWD** (prawa dolna ćwiartka),
- **Szkoły o niskich wynikach maturalnych i wysokiej efektywności mierzonej EWD** (lewa górna ćwiartka),
- **Szkoły o niskich wynikach maturalnych i niskiej efektywności mierzonej EWD** (lewa dolna ćwiartka).

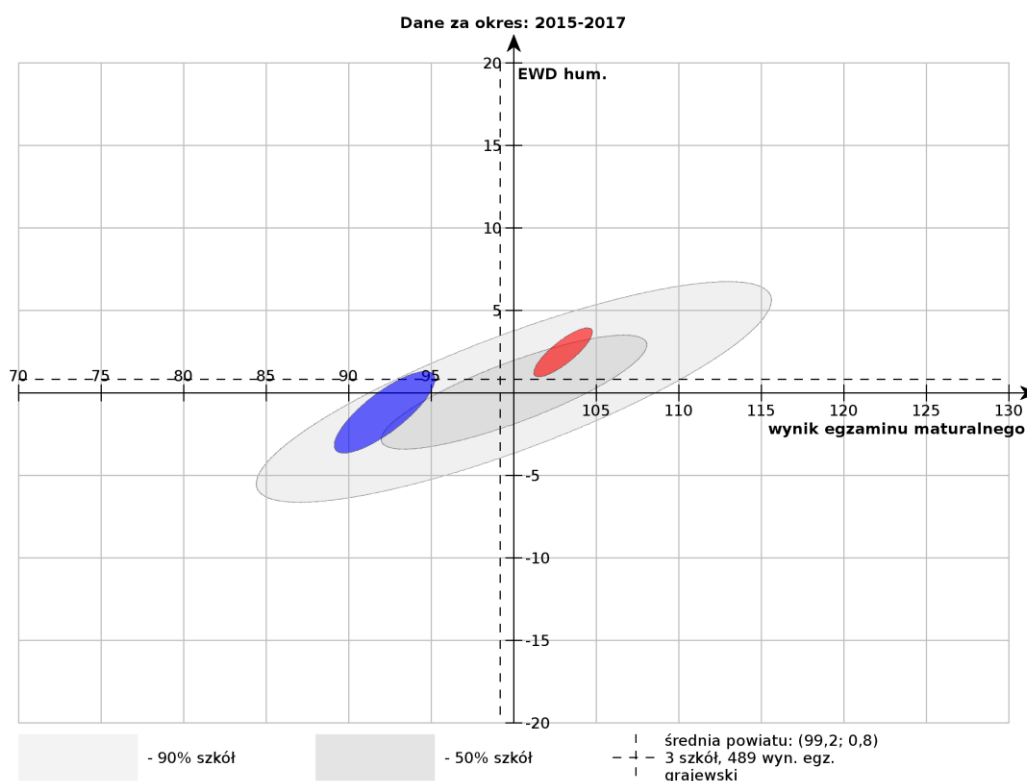
Powyższe punkty odniesienia mają pomóc w interpretacji położenia szkoły w układzie współrzędnych, a nie kategoryzacji szkół. Oprócz typów głównych można zaobserwować również typy pośrednie: szkoły o przeciętnych wynikach i niskiej/wysokiej EWD oraz szkoły o przeciętnej efektywności (EWD) i niskich/wysokich wynikach maturalnych. W tych przypadkach elipsy szkół leżą na osi pionowej lub poziomej, odpowiednio.

– EWD maturalne w liceach – wskaźnik humanistyczny

- II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **116**.

- **Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie** – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **341**.

Wykres 4.

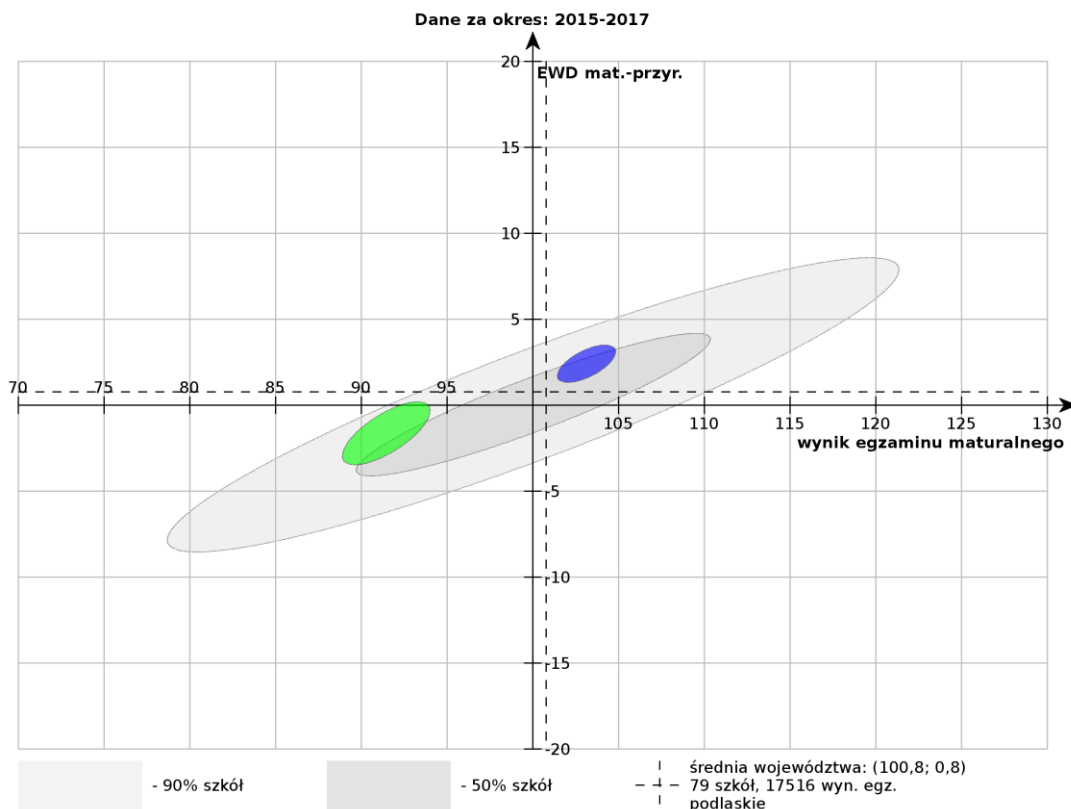

Na podstawie powyższego wykresu stwierdzić można, iż absolwenci Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie w latach 2015-2017 uzyskiwali nieco ponad przeciętne wyniki egzaminacyjne w zakresie przedmiotów humanistycznych. W skali powiatu wyniki te były wysokie, dużo wyższe od średniej dla powiatu, wynoszącej 98,6. Szkoła ta w skali kraju była szkołą statystycznie ponadprzeciętną, w której zarówno wynik egzaminacyjny, jak i wskaźnik EWD przyjęły wartości powyżej średniej. Absolwenci II Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie uzyskiwali wyniki egzaminacyjne z tego samego zakresu przedmiotów poniżej przeciętnej. Efektywność nauczania w tym liceum osiągnęła wartość w przybliżeniu równą średniej krajowej, czym poprawiła wynik z okresu 2014-2016, kiedy to wartość EWD miała wartość poniżej przeciętnej. W stosunku do okresu 2014-2016 pozycja Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie z kolei praktycznie nie zmieniła się.

– **EWD maturalne w liceach – wskaźnik matematyczno-przyrodniczy**

- **Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Zespole Szkół Nr 1 w Grajewie** – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **341**.
- **II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie** – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **116**.

Wykres 5.

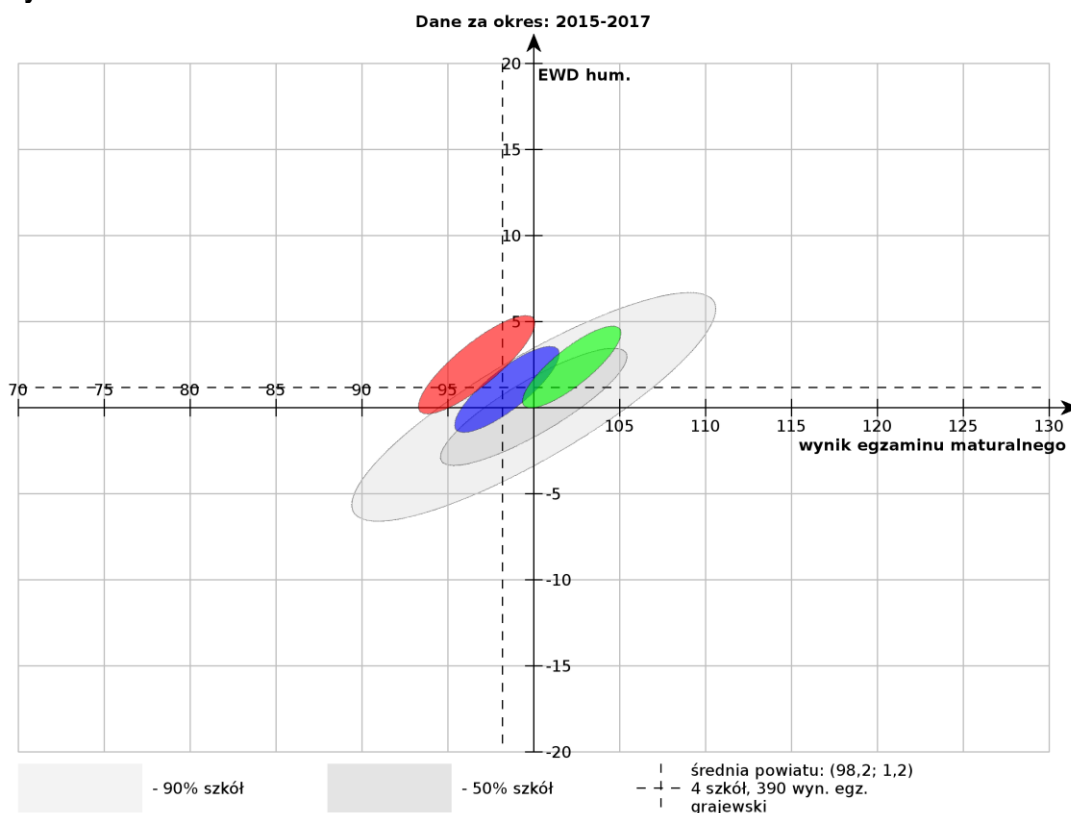
Na podstawie powyższego wykresu stwierdzić można, iż absolwenci Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie w latach 2015-2017 uzyskiwali wyniki egzaminacyjne w obszarze matematyczno-przyrodniczym powyżej średniej krajowej, natomiast absolwenci II Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie – poniżej średniej. Efektywność nauczania w Liceum Ogólnokształcącym w Grajewie była ponadprzeciętna, a w II Liceum Ogólnokształcącym w Grajewie – poniżej przeciętnej. W stosunku do okresu 2014-2016 pozycja Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie przesunęła się odrobinę w kierunku słabszego wyniku egzaminu, ale jednocześnie wyższej efektywności nauczania. Natomiast pozycja II Liceum Ogólnokształcącego w Grajewie uległa pogorszeniu w zakresie zarówno wyniku końcowego matury, jak i efektywności mierzonej EWD, sprawiając iż II Liceum Ogólnokształcące w Grajewie z efektywności przeciętnej spadło do efektywności poniżej przeciętnej.

– EWD maturalne w technikach – wskaźnik humanistyczny

- ■ Technikum w Zespole Szkół nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **141**.
- ■ Technikum w Zespole Szkół im. Księdza Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **94**.
- ■ Technikum w Zespole Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **127**.

Wyniki dla Technikum w Szczuczynie nie zostały uwzględnione ze względu na niereprezentatywną – zbyt małą, liczbę absolwentów, przystępujących do egzaminów (ujęcie w wyliczeniach wymaga przynajmniej 30 osób w okresie 3 lat, mających przyporządkowane zarówno wyniki egzaminu gimnazjalnego, jak i maturalnego).

Wykres 6.

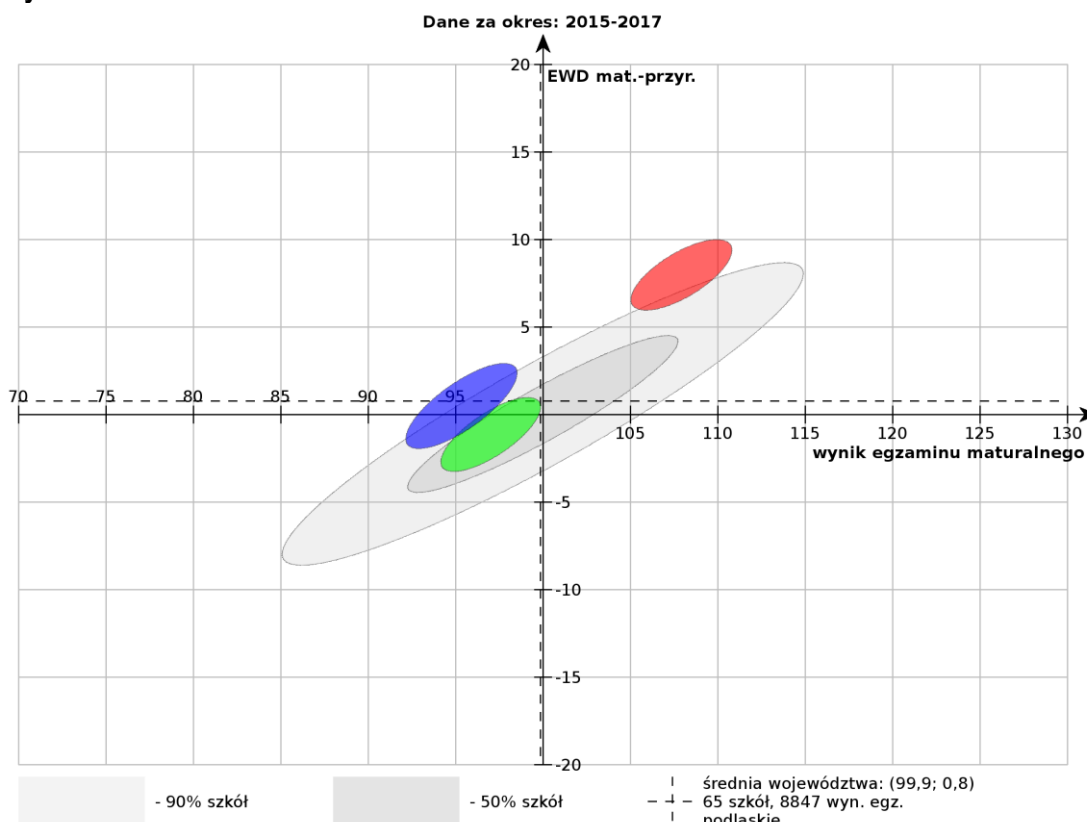
Na podstawie powyższego wykresu stwierdzić można, iż w latach 2015-2017 absolwenci powiatowych techników w obszarze humanistycznym uzyskiwali zróżnicowane wyniki egzaminacyjne w porównaniu do średniego wyniku krajowego – od niższego od tej średniej w przypadku Technikum w Wojewodzinie przez równy średniej w przypadku Technikum w Nieckowie do wyższego od średniej w przypadku Technikum w Grajewie (w porównaniu do średniej wojewódzkiej Technikum w Nieckowie i w Wojewodzinie uzyskały wartości równe średniej, a Technikum w Grajewie – wyższe od średniej), przy ponadprzeciętnej efektywności mierzonej EWD, przy czym zbliżona efektywność nauczania w Technikum w Grajewie i w Technikum w Nieckowie oznacza, że różnica w wynikach egzaminacyjnych z przedmiotów humanistycznych wynikała z różnicy potencjału uczniowskiego na wejściu, a nie z wkładu szkoły w pracę z uczniami. W stosunku do okresu 2014-2016 zwiększyła się efektywność nauczania w każdej ze szkół, poprawiły się też wyniki egzaminu w Technikum w Grajewie, a pogorszyły w przypadku Technikum w Nieckowie i w Wojewodzinie.

– EWD maturalne w technikach – wskaźnik matematyczno-przyrodniczy

- **Technikum w Zespole Szkół nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie** – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **141**.
- **Technikum w Zespole Szkół im. Księdza Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie** – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **94**.
- **Technikum w Zespole Szkół im. Bolesława Podewornego w Nieckowie** – liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **127**.

Wyniki dla Technikum w Szczuczynie nie zostały uwzględnione ze względu na niereprezentatywną – zbyt małą, liczbę absolwentów, przystępujących do egzaminów (ujęcie w wyliczeniach wymaga przynajmniej 30 osób w okresie 3 lat, mających przyporządkowane zarówno wyniki egzaminu gimnazjalnego, jak i maturalnego).

Wykres 7.

Na podstawie powyższego wykresu stwierdzić można, iż w latach 2015-2017 – analogicznie dla okresu 2014/2016 – średni poziom umiejętności absolwentów powiatowych techników w obszarze matematyczno-przyrodniczym lokował się w przedziale wartości ok. 94-110, natomiast EWD matematyczno-przyrodnicze mieściło się w przedziale od około -4 do 9. Jest to dość duży przedział wartości obu parametrów. W przypadku Technikum w Grajewie absolwenci uzyskiwali ponadprzeciętne wyniki egzaminacyjne przy ponadprzeciętnym wskaźniku EWD, w Technikum w Wojewodzinie i w Nieckowie absolwenci uzyskiwali wyniki egzaminacyjne poniżej przeciętnej przy przeciętnym wskaźniku EWD. W stosunku do okresu 2014-2016 pozycja Technikum w Grajewie nie uległa zmianom, poprawiły się wyniki egzaminu i efektywność nauczania w Technikum w Nieckowie, natomiast pogorszyły się nieco efektywność i wyniki w Technikum w Wojewodzinie.

Generalnie zauważyć można, iż zarówno w liceach, jak i technikach powiatu grajewskiego, lepsze wyniki egzaminacyjne oraz lepsza efektywność nauczania występuje w przypadku przedmiotów z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych aniżeli nauk humanistycznych, pomimo iż to właśnie matematyka sprawia absolwentom największe problemy na egzaminie maturalnym i wynik z matematyki jest najczęstszym powodem niezdanej matury. Analogiczna sytuacja miała też miejsce dla przedziału lat 2010-2012, 2011-2013, 2012-2014, 2013-2015 i 2014-2016.

e) najważniejsze osiągnięcia uczniów w konkursach i zawodach – na szczeblu wojewódzkim, regionalnym i centralnym:

– uczniowie Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie:

- 1 wyróżnienie w eliminacjach regionalnych XIV Ogólnopolskiego Konkursu Polonistycznego „Z poprawną polszczyzną na co dzień”,
- 2 drużyny wśród 10 najlepszych w województwie w XVI edycji Szkolnej Internetowej Gry Giełdowej „Rekiny Przedsiębiorczości”,
- 1 finalistę etapu wojewódzkiego IV Podlaskiej Olimpiady Wiedzy Biologicznej,
- 2 finalistów etapu wojewódzkiego VIII Łomżyńskiego Konkursu Matematycznego,
- IV miejsce chłopców w województwie w zawodach sportowych – sztafetowe biegi przełajowe,
- I miejsce dziewcząt w województwie w zawodach sportowych – tenis stołowy,
- V miejsce dziewcząt w województwie w zawodach sportowych – badminton,

- I miejsce chłopców i III miejsce dziewcząt w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w unihokeju,
- III miejsce chłopców i III miejsce dziewcząt w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w biegu na orientację,
- IV miejsce dziewcząt i VII miejsce chłopców w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w szachach;
- uczniowie Zespołu Szkół Nr 2 w Grajewie:
  - XI miejsce ucznia w Międzynarodowym Konkursie Informatycznym „Infotest 2018”,
  - laureatka Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego ph. „Gdybyśmy mogli zamieszkać w książce”,
  - laureat Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego ph. „Nie daj się zniewolić nie wszystko ma swoją cenę” – szkoła otrzymała dyplom Edukatora Bezpieczeństwa, praca ucznia została opublikowana w kalendarzu, który został wydany przez Wojewódzką Komendę Policji w Białymstoku,
  - II miejsce ucznia w Wojewódzkim Konkursie „IT in English – Technologia Informacyjna w języku angielskim”,
  - II miejsce ucznia w Wojewódzkim Konkursie z Gramatyki Angielskiej i Kultury Obszaru,
  - wyróżnienie uczennicy w finale międzyszkolnego konkursu recytatorskiego poezji anglo- i niemieckojęzycznej „Poezja bez granic”,
  - II miejsce uczennicy w Wojewódzkim Konkursie Językowym „Łowcy Młodych Talentów”,
  - IV miejsce ucznia w finale Wojewódzkiego Konkursu Matematycznego „Matematyka Pasją Technika”,
  - III miejsce dziewcząt w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w drużynowych biegach przełajowych,
  - II miejsce dziewcząt w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w sztafetowych biegach przełajowych,
  - VII miejsce dziewcząt w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w unihokeju;
- uczniowie Zespołu Szkół w Wojewodzinie:
  - III miejsce dwójki uczennic (klasy III Technikum) w konkursie kulinarnym „Gotuj z klasą”, zorganizowanym przez Marszałka Województwa Podlaskiego; w finale rywalizowali reprezentanci 12 placówek edukacyjnych w woj. podlaskiego; nagrodą dla uczennic był staż w restauracji Karola Okrasy w Warszawie,
  - w Wojewódzkim Konkursie „Sprawny w zawodzie – bezpieczny w pracy”:
    - I miejsce dwóch uczennic w zawodzie kucharz,
  - I miejsce dziewcząt w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w unihokeju,
  - II miejsce chłopców w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w drużynowych biegach przełajowych,
  - II miejsce uczennicy w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w indywidualnych biegach przełajowych,
  - III miejsce indywidualne ucznia w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w biegu na orientację,
- uczniowie Zespołu Szkół w Szczuczynie:
  - VII miejsce chłopców w Mistrzostwach Województwa Podlaskiego w badmintonie,
  - VII miejsce chłopców w Mistrzostwach Województwa Podlaskiego w unihokeju;
- uczniowie Zespołu Szkół w Nieckowie:
  - I miejsce Policyjnej Klasy Mundurowej w Konkursie o puchar Sekretarza Stanu w MSWiA Jarosława Zielińskiego, w ramach II Forum Klas Mundurowych,
  - wyróżnienie dla Policyjnej Klasy Mundurowej – jedyne w woj. podlaskim – w konkursie „Policjanci w służbie historii”, zorganizowanym przez IPN w Warszawie, we współpracy z Komendą Główną Policji,
  - III miejsce w XXII edycji wojewódzkiego Konkursu „Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym”,
  - IV, V i VII miejsce w kategorii piosenki w XXV Wojewódzkim Festiwalu Piosenki i Poezji Patriotycznej w Suwałkach,
  - II miejsce chłopców w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w sztafetowych biegach przełajowych,
  - I miejsce w finale Województwa Podlaskiego w narciarstwie klasycznym w Białymstoku,
  - II miejsce chłopców w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w biegu na orientację,

- III miejsce chłopców w Licealiadzie Województwa Podlaskiego w rowerowej jeździe na orientację;
- uczniowie Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie:
  - III miejsce w Regionalnym Konkursie Kulinarnym „Smaki Podlasia”,
  - I i II miejsce w zawodach „Pożegnanie wakacji żeglarskich”,
  - III miejsce na etapie ogólnopolskim integracyjnych regat żeglarskich „Niepełnosprawni pod żaglami Y. C. ARCUS”;
- VII miejsce w wojewódzkiej klasyfikacji powiatów w sporcie dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2017/2018.

9. Praktyczna nauka zawodu. (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 31.03.2018r.)

Tab. 38. Uczniowie odbywający praktyczną naukę zawodu.

Szkoła	Miejsce odbywania praktyk	Liczba uczestników zajęć praktycznych	Liczba odbywających praktyki zawodowe
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie – Technikum	warsztaty szkolne	-	13
	u pracodawcy	-	32
Zespół Szkół w Wojewodzinie – Technikum	pracownie szkolne	151	-
	u pracodawcy	-	54
	w indywidualnych gosp. rolnych	-	19
Zespół Szkół w Wojewodzinie – Branżowa Szkoła I stopnia i oddziały Zasadniczej Szkoły Zawodowej	u pracodawcy	62	-
	w indywidualnych gosp. rolnych	8	-
Zespół Szkół w Nieckowie – Technikum	warsztaty szkolne	94	-
	pracownie szkolne	64	-
	u pracodawcy	-	31
	w indywidualnych gosp. rolnych	-	24
Zespół Szkół w Szczuczynie - Technikum	pracownie szkolne	64	-
	u pracodawcy	-	34
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie – Branżowa Szkoła I stopnia Specjalna i oddziały Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej	pracownie szkolne	15	-
	u pracodawcy	2	-
	w indywidualnych gosp. rolnych	3	-

10. Finansowanie oświaty. (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych Wydziału Spraw Społecznych oraz Wydziału Finansowego Starostwa Powiatowego w Grajewie)

Tab. 39. Naliczona subwencja i faktyczne wydatki szkół prowadzonych przez powiat w roku 2017.

Szkoła/placówka	Wysokość przypadającej subwencji	Poniesione wydatki	Procent wydatków w stosunku do subwencji w 2017 r.	Procent wydatków w stosunku do subwencji w 2016 r.	Procent wydatków w stosunku do subwencji w 2015 r.	Procent wydatków w stosunku do subwencji w 2014 r.
Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie	2.552.447,00	4.088.477,43	160,18	130,24	143,30	131,13
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	2.167.693,00	2.684.881,38	123,86	104,91	110,19	103,15
Zespół Szkół w Wojewodzinie	2.643.905,00	3.406.402,56	128,84	119,02	118,99	123,41

Szkoła/placówka	Wysokość przypadającej subwencji	Poniesione wydatki	Procent wydatków w stosunku do subwencji w 2017 r.	Procent wydatków w stosunku do subwencji w 2016 r.	Procent wydatków w stosunku do subwencji w 2015 r.	Procent wydatków w stosunku do subwencji w 2014 r.
Zespół Szkół w Nieckowie	2.287.673,00	3.729.773,20	163,04	139,91	126,85	114,27
Zespół Szkół w Szczuczynie	557.332,00	1.553.023,36	278,65	262,85	191,41	178,69
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie	4.944.810,00	4.653.225,64	94,10	89,93	84,92	80,18
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie	1.055.238,00	659.887,28	62,53	56,41	60,43	57,06
RAZEM:	16.240.897,00	20.775.670,85	127,92	114,86	105,35	107,79

Tab. 40. Dotacje dla szkół niepublicznych z terenu powiatu grajewskiego w roku 2017.

Szkoła	Dotacja przyznana	Dotacja określona na 1 słuchacza	Dotacja faktycznie wykorzystana	Średnia miesięczna liczba słuchaczy
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie*	35.759,00	126,50	31.624,58	21

* prowadzone przez Leszek Twarowski zam. Białystok

Tab. 41. Wymagane i wypłacone średnie wynagrodzenia według stopni awansu zawodowego nauczycieli w roku 2017.

Stopień awansu zawodowego	Średnie wynagrodzenie wymagane ustawą		Średnioroczna liczba etatów nauczycielskich		Wymagane wynagrodzenia razem (8xkol.2x kol.4 + 4xkol.3x kol. 5)	Faktyczne wydatki na wynagrodzenia	Różnica (kol.7 – kol.6)
	od 01.01. do 31.08.	od 01.09. do 31.12.	od 01.01. do 31.08.	od 01.09. do 31.12.			
1	2	3	4	5	6	7	8
Stażysta	2.752,92	2.752,92	2,88	3,02	96.682,55	109.343,71	12.661,16
Kontraktowy	3.055,74	3.055,74	16,69	17,32	619.704,07	734.119,06	114.414,99
Mianowany	3.964,20	3.964,20	43,72	38,55	1.997.798,23	2.120.944,49	123.146,26
Dyplomowany	5.065,37	5.065,37	117,75	123,13	7.266.374,57	7.766.024,67	499.650,10

W związku z faktem, iż średnie wynagrodzenia wypłacone nauczycielom szkół prowadzonych przez powiat grajewski, na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, osiągnęły poziom wymagany przepisami, nie było konieczności wypłacania dodatku uzupełniającego.

Tab. 42. Wydatki na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli w roku 2017 – dane wg stanu na 31.12.2017 r.

	Przysługująca wysokość środków w planie wydatków budżetowych	Zaplanowana wysokość środków – w planie kształcenia i doskonalenia	Poniesione wydatki	Procent wykorzystania przysługującej kwoty środków
Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie	12.466,00	5.000,00	400,00	3,2
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	8.924,00	8.924,00	8.923,25	100,0
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie	28.073,00	16.359,00	13.206,91	47,0
Zespół Szkół w Wojewodzinie	8.351,00	5.490,00	1.955,70	23,4
Zespół Szkół w Szczuczynie	3.492,00	3.492,00	500,00	14,3
Zespół Szkół w Nieckowie	10.628,00	9.608,00	2.797,38	26,3
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie	2.174,00	2.174,00	2.174,00	100,0
Starostwa Powiatowego w Grajewie	40.828,00	40.828,00	0,00	0,00
Ogółem:	114.936,00	91.875,00	29.957,24	26,1

Tab. 43. Dofinansowanie praktyk uczniowskich i kursów uczniów klas wielozawodowych zasadniczej szkoły zawodowej.

Szkoła	Wydatkowanie środków w zł		
	X-XII.2017	I-IX.2018	ogółem
Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie	0,00	557,85	557,85
Zespół Szkół w Wojewodzinie - praktyki dla uczniów technikum - kursy dla uczniów klas wielozawodowych ZSZ	0,00 5.900,00	0,00 18.730,00	0,00 24.630,00
Zespół Szkół w Nieckowie	0,00	3.101,02	3.101,02
Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie – kursy dla uczniów klas wielozawodowych BSIst	0,00	24.125,00	24.125,00

Do określenia środków wydatkowanych na dofinansowanie praktyk uczniowskich w roku szkolnym 2017/2018, wzięto pod uwagę miesiące od października 2017 r. do września 2018 r., przyjmując, iż uczniowie z roku szkolnego 2017/2018 odbyli praktyki w tych miesiącach.

W roku szkolnym 2017/2018 powiat dofinansował (w kwocie 16.420,00 zł) obóz wypoczynkowo-szkoleniowy dla uczniów II Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Nr 2 w Grajewie, uczęszczających do klasy o profilu wojskowym. Obóz został zorganizowany w związku z realizacją „Minimum programowego realizowanego w ramach innowacyjnych programów przysposobienia obronnego lub edukacji dla bezpieczeństwa oraz programów szkolenia członków organizacji pozarządowych wymaganych do podpisania porozumień z komendantem szkoły wojskowej lub ośrodka szkolenia”, wprowadzonego decyzją Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 stycznia 2015 r.

W odpowiedzi na wniosek powiatu grajewskiego – z maja 2017 r., latem 2017 r. powiatowi zostało przyznane przez Wojewodę Podlaskiego wsparcie finansowe w postaci dotacji celowej na wyposażenie szkół podstawowych i gimnazjów w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w wysokości 23.015,68 zł (11.475,90 zł w odniesieniu do Szkoły Podstawowej Nr 3 Specjalnej w Grajewie i 11.539,78 zł w odniesieniu do Publicznego Gimnazjum Nr 4 Specjalnego w Grajewie). Z przyznanej dotacji wydatkowano kwotę **13.998,01 zł** (7.245,78 w odniesieniu do Szkoły Podstawowej Nr 3 Specjalnej w Grajewie i 6.752,23 zł w odniesieniu do Publicznego Gimnazjum Nr 4 Specjalnego w Grajewie).

W odpowiedzi na wniosek powiatu grajewskiego – z września 2017 r., powiatowi zostało przyznane przez Wojewodę Podlaskiego wsparcie finansowe w postaci dotacji celowej na realizację działań, wynikających z Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019 – „Aktywna tablica”, w wysokości 14.000,00 zł, przy wkładzie własnym powiatu, wynoszącym 3.618,99 zł. Z przyznanej dotacji wydatkowano kwotę **12.752,64 zł** (plus 3.188,16 zł wkładu własnego). W ramach programu zakupiono 2 tablice interaktywne, 2 projektory ultrakrótkoogniskowe i 2 głośniki do tablic interaktywnych.

W odpowiedzi na wniosek powiatu grajewskiego – z września 2017 r., powiatowi zostało przyznane przez Wojewodę Podlaskiego wsparcie finansowe w postaci dotacji celowej z przeznaczeniem na dofinansowanie wyposażenia gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach, w wysokości 6.600,00 zł (po 1.700,00 zł w odniesieniu do Zespołu Szkół Nr 2 w Grajewie i Zespołu Szkół w Wojewodzinie i 3.200 zł w odniesieniu do Zespołu Szkół w Nieckowie). Z przyznanej dotacji wydatkowano kwotę **5.577,00 zł**.

Na wniosek powiatu grajewskiego, powiatowi zostało przyznane przez Wojewodę Podlaskiego (decyzją z dnia 13 kwietnia 2018 r.) wsparcie finansowe na realizację Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”, dotyczącego wspierania w latach 2016-2020 organów prowadzących szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspierania czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych. Wsparcie zostało przyznane **Zespołowi Szkół w Wojewodzinie**, z przeznaczeniem na zakup książek, niebędących podręcznikami, w formie dotacji celowej z budżetu państwa w kwocie **12.000,00 zł**, do biblioteki szkolnej Technikum w Wojewodzinie. Wkład własny powiatu wynosił 3.000,00 zł.

W związku z zawartymi przez powiat grajewski przed sędzią Sądu Okręgowego w Łomży i przed sędzią Sądu Rejonowego w Grajewie – ugodami z powodem, Panem Leszkiem Twarowskim w zakresie dotyczącym wypłaty wyrównania do zaniżonych dotacji, wypłaconych powodowi na prowadzenie Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie i Uzupełniającego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie, dokonano wypłaty kwot:

- należnych za rok 2010 – w wysokości 48.932,19 zł, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, częścią opłaty od pozwu i częściowym zwrotem zastępstwa procesowego,
- należnych za lata 2008-2009 i 2011-2016 – w wysokości 268.814,69 zł, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

11. Wyniki nadzory pedagogicznego sprawowanego przez Podlaskiego Kuratora Oświaty. (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych pozyskanych ze skontrolowanych szkół)

W roku szkolnym 2017/2018 w ramach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Podlaskiego Kuratora Oświaty ewaluacją lub kontrolą objęto cztery szkoły, jeden internat oraz jedną placówkę oświatową, dla których organem prowadzącym jest powiat grajewski, w których przeprowadzono w sumie 4 kontrole:

a) Zespół Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie:

- kontrolę doraźną przeprowadzono 17.10.2017 r. (po anonimowej informacji o nieprawidłowościach w organizacji pracy szkoły),
- temat kontroli: organizacja pracy szkoły,
- spostrzeżenia kontrolującego:
  - ustalono, że tygodniowy plan zajęć jest ułożony tak, że uczniowie są równomiernie obciążeni w poszczególne dni tygodnia, nie występują „okienka” w planie uczniów,
  - z informacji uzyskanych od dyrektora szkoły wynika, że uczniowie nie ponoszą żadnych kosztów finansowych związanych z realizacją prawa do nauki,
- stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia nieobjęte kontrolą: nie stwierdzono,
- zalecenia: nie wydano;

b) Technikum w Wojewodzinie, funkcjonujące w ramach Zespołu Szkół im. Księdza Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie:

- kontrolę doraźną (na zlecenie Najwyższej Izby Kontroli) przeprowadzono 25-26.10.2017 r.,
- temat kontroli: zgodność nauczania matematyki zobowiązującymi przepisami prawa oświatowego,
- stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia w zakresie nieobjętym kontrolą: nie stwierdzono,
- zalecenia:

- organizować w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej adekwatne wsparcie dla uczniów mających trudności w nauce, w szczególności w trakcie bieżącej pracy z uczniem,
  - organizować procesy edukacyjne w sposób sprzyjający uczeniu się oraz przestrzegać innych zapisów rozporządzenia w sprawie wymagań wobec szkół;
- c) internat, funkcjonujący w ramach Zespołu Szkół Nr 1 w Grajewie:
- ewaluację problemową przeprowadzono w dniach 12-16.02.2018 r.,
  - zakres badania obejmował dwa wymagania: planuje się i organizuje pracę w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki, kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne; wymagania te zostały spełnione przez szkołę,
  - badaniem objęto 35 mieszkańców internatu (ankieta i wywiad grupowy), 37 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 7 wychowawców (ankieta i wywiad grupowy); przeprowadzono też wywiad indywidualny z kierownikiem internatu, grupowy – z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły, grupowy – z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje zajęć, internatu i analizę dokumentacji,
  - wnioski kontrolujących:
    - wszyscy pracownicy internatu podejmują spójne działania wychowawcze, oparte o wypracowane zasady, normy, procedury i regulaminy, które są modyfikowane w razie potrzeb,
    - wychowawcy rozpoznają potrzeby i możliwości swoich podopiecznych, a następnie podejmują skuteczne działania udzielając im stosownego wsparcia oraz zachęcając ich do aktywności i podejmowania inicjatyw,
    - w placówce dba się o bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne wychowanków, podejmuje działania profilaktyczne oraz kształtuje pożądane społecznie postawy i zachowania,
    - internat zapewnia wychowankom całodobową opiekę, ale także odpowiednie warunki do nauki, możliwość rozwijania zainteresowań, uzdolnień oraz uczestnictwo w kulturze, sporcie;
- d) Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie:
- kontrolę przeprowadzono 22.03.2018 r.,
  - temat kontroli: ocena prawidłowości współpracy publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych z przedszkolami i szkołami,
  - spostrzeżenia kontrolującego: nie stwierdzono nieprawidłowości w obszarach nie objętych kontrolą,
  - zalecenia: nie wydano;
- e) Technikum w Nieckowie, funkcjonujące w ramach Zespołu Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie:
- kontrolę zapowiedziano na 15.06.2018 r., ale odwołano ze względu na brak uczniów niepełnosprawnych w szkole,
  - temat kontroli: ocena prawidłowości zapewnienia warunków i organizacji kształcenia uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych,
- f) Liceum Ogólnokształcące w Szczuczynie, funkcjonujące w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie:
- kontrolę zapowiedziano na 15.06.2018 r., ale odwołano ze względu na brak uczniów w szkole (szkoła bez naboru),
  - temat kontroli: ocena prawidłowości zapewnienia warunków i organizacji kształcenia uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych.

II. Informacja o stanie oświaty w szkołach prowadzonych przez powiat grajewski w roku szkolnym 2018/2019.

1. Informacja o liczbie uczniów i słuchaczy w roku szkolnym 2018/2019 (*Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2018 r.*)

Tab. 44. Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
I Liceum Ogólnokształcące	-	150	75	250	11
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	-	40	13	45	3
Razem:		190	88	295	14

Tab. 45. Zespół Szkół Nr 2 im. 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
II Liceum Ogólnokształcące	-	60	33	76	3
Technikum	t. ekonomista	30	21	69	3,1 (2+0,6+0,5)
	t. żywienia i usług gastronomicznych	30	18	40	1,9 (1+0,4+0,5)
	t. handlowiec	30	0	0	0
	t. informatyk	30	31	110	4
	t. organizacji reklamy	30	0	0	0
Szkoła Policealna dla Dorosłych	t. informatyk	0	0	0	0
Razem:		210	103	295	12

Tab. 46. Zespół Szkół im. Księdza Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Technikum	t. informatyk	0	0	0	0
	t. rolnik	30	12	37	1 (2x0,3+2x0,2)
	t. architektury krajobrazu	30	0	0	0
	t. hotelarstwa	30	0	39	1 (2x0,3+0,4)
	t. ekonomista	0	0	0	0
	t. budownictwa	30	7	38	1 (2x0,2+0,1+0,5)
	t. żywienia i usług gastronomicznych	30	13	61	1 (2x0,2+2x0,3)
	t. drogownictwa	0	0	0	0
	t. urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	30	0	-	-
	t. weterynarii	30	0	-	-
	Branżowa Szkoła I stopnia	wielozawodowa	60	21	36
oddziały Zasadniczej Szkoły Zawodowej (wielozawodowe)		-	-	25	1
Kwalifikacyjny kurs zawodowy	Prowadzenie produkcji rolniczej (rolnik)	30	23	41	2 kursy
Razem:		300	76	277	9

Tab. 47. Zespół Szkół im. Bolesława Podedwornego w Nieckowie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Liceum Ogólnokształcące	Klasa sportowa	0	0	0	0
Technikum	t. informatyk	30	15	22	0,9 (0,5+0,4)
	t. rolnik	30	0	0	0
	t. mechanizacji rolnictwa	-	-	24	1
	t. mechanizacji rolnictwa i agrotechniki	30	21	64	3
	t. ekonomista	30	13	61	2,5 (0,5+0,6+2x0,7)
	t. hodowca koni	30	0	0	0
	t. przetwórstwa mleczarskiego	30	0	0	0
	t. żywienia i usług gastronomicznych	30	0	17	0,6 (2x0,3)
	t. pszczelarz	30	0	-	-
Branżowa Szkoła I stopnia	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych, jeździec, sprzedawca, kucharz, rolnik	150	0	0	0
Szkoła Policealna dla Dorosłych	t. bezpieczeństwa i higieny pracy	30	0	0	0
	t. administracji	0	0	0	0
	t. informatyk	30	0	0	0
	t. usług kosmetycznych	30	0	0	0
	t. rachunkowości	30	0	0	0
	t. turystyki wiejskiej	30	0	0	0
Kwalifikacyjny kurs zawodowy	Prowadzenie produkcji rolniczej (rolnik, t. rolnik, t. agrobiznesu)	20	16	43	2 kursy
	Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej (t. rolnik)	20	0	0	0
	Jeździectwo i trening koni (jeździec)	20	0	0	0
	Rozliczanie wynagrodzeń i danin publicznych (t. rachunkowości)	0	11	11	1 kurs
Razem:		600	76	242	11

Tab. 48. Zespół Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Liceum Ogólnokształcące	-	30	0	0	0
Technikum	t. mechanik	30	0	0	0
	t. logistyki	30	0	11	0,7 (0,3+0,4)
	t. turystyki wiejskiej	0	0	0	0
	t. elektryk	30	0	0	0
	t. pojazdów samochodowych	30	14	48	3,3 (2+0,7+0,6)

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów i słuchaczy			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Branżowa Szkoła I stopnia	mechanik pojazdów samochod.	30	0	0	0
	mechanik - monter maszyn i urządzeń	30	0	0	0
	operator obrabiarek skrawających	0	0	0	0
	ślusarz	30	0	0	0
	dekarz	30	0	0	0
Szkoła Policealna dla Dorosłych	ś. pojazdów samochodowych	0	0	0	0
	ś. turystyki wiejskiej	0	0	0	0
Razem:		270	14	59	4

Tab. 49. Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie:

Szkoła	Kierunek	Liczba uczniów			Liczba oddziałów
		planowana dla klas I	przyjętych do klas I	ogólna w szkole	
Szkoła Podstawowa Nr 3 Specjalna	-	-	1	43	7
- Oddział Przedszkolny Specjalny	-	-	-	13	3
Publiczne Gimnazjum Nr 4 Specjalne	-	-	-	7	1
Branżowa Szkoła I stopnia Specjalna	o. wielozawodowe	16	11	15	1
	oddziały Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej (wielozawodowe)	-	-	7	2
Szkoła Przesposabiająca do Pracy	-	8	14	37	7
Razem:		24	26	122	21

Dodatkowo w Zespole Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie 26 dzieci objętych jest wczesnym wspomaganie rozwoju, prowadzonym na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Liczba uczniów/słuchaczy w publicznych szkołach powiatu grajewskiego – **1.290**, z tego:

- szkoły dla dzieci i młodzieży – **1.150** uczniów w 63 oddziałach,
- szkoły dla dorosłych – **140** słuchaczy w 8 oddziałach (łącznie ze 95 słuchaczami na 5 KKZ).

Liczba słuchaczy w szkołach niepublicznych – **11**, z czego:

- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Mentor” w Grajewie – **11**.

2. Informacja o strukturze zatrudnienia nauczycieli w roku szkolnym 2018/2019 (Źródło: Opracowania własne na podstawie danych SIO wg stanu na 30.09.2018 r.)

Tab. 50. Struktura zatrudnienia.

Szkoła	Stażysta			Kontraktowy			Mianowany			Dyplomowany		
	E	O	% E	E	O	% E	E	O	% E	E	O	% E
ZS Nr 1 w Grajewie	0,00	0	0,0	1,00	1	3,1	3,00	3	9,2	28,64	32	87,7
ZS Nr 2 w Grajewie	0,58	1	2,1	2,61	4	9,2	4,00	4	14,1	21,08	22	74,6
ZSS w Grajewie	1,00	1	2,4	7,56	8	18,2	9,49	10	22,8	23,50	25	56,6
ZS w Wojewodzinie	1,00	1	3,5	3,55	5	12,5	6,89	8	24,3	16,86	19	59,7
ZS w Szczuczynie	0,00	0	0,0	0,36	1	3,0	5,59	7	47,1	5,91	6	49,9
ZS w Nieckowie	0,00	0	0,0	2,64	3	9,2	7,56	8	26,4	16,43	19	57,4

Szkoła	Stażysta			Kontraktowy			Mianowany			Dyplomowany		
	E	O	% E	E	O	% E	E	O	% E	E	O	% E
PPP w Grajewie	1,00	1	11,8	0,00	0	0,0	0,00	0	0,0	7,50	8	88,2
Razem	3,58	4	2,0	17,72	22	9,9	36,53	40	20,3	119,92	131	66,7

E – liczba etatów, O – liczba osób, % E – udział procentowy w ogólnej liczbie etatów

Dodatkowo zatrudnione są dwie osoby bez stopnia w Zespole Szkół w Nieckowie, w wymiarze w sumie 2,0 etatów (7,0 % ogólnej liczby etatów w tej szkole).

Największą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani – 66,7 % wszystkich nauczycieli (rok wcześniej – 63,8 %, w r. szk. 2016/2017 – 61,0 %, w r. szk. 2015/2016 – 57,4 %, w r. szk. 2014/2015 – 50,1 %, w r. szk. 2013/2014 – 46,4 %, w r. szk. 2012/2013 – 46,3 %, w r. szk. 2011/2012 – 43,9 %, a w r. szk. 2010/2011 – 40,6 %). Kolejną grupę – 20,3 % – stanowią nauczyciele mianowani (rok wcześniej – 23,2 %, w r. szk. 2016/2017 – 25,8 %, w r. szk. 2015/2016 – 28,7 %, w r. szk. 2014/2015 – 32,2 %, w r. szk. 2013/2014 – 31,7 %, w r. szk. 2012/2013 – 30,8 %, w r. szk. 2011/2012 – 29,2 %, a w r. szk. 2010/2011 – 29,7 %), 9,9 % – nauczyciele kontraktowi (rok wcześniej – 9,5 %, w r. szk. 2016/2017 – 9,2 %, w r. szk. 2015/2016 – 11,1 %, w r. szk. 2014/2015 – 13,6 %, w r. szk. 2013/2014 – 18,5 %, w r. szk. 2012/2013 – 19,4 %, w r. szk. 2011/2012 – 21,3 %, a w r. szk. 2010/2011 – 25,0 %), 2,0 % to nauczyciele stażyści (rok wcześniej – 1,6 %, w r. szk. 2016/2017 – 2,6 %, w r. szk. 2015/2016 – 1,5 %, w r. szk. 2014/2015 – 2,6 %, w r. szk. 2013/2014 – 2,2 %, w r. szk. 2012/2013 – 2,1 %, w r. szk. 2011/2012 – 6,6 %, a w r. szk. 2010/2011 – 4,7 %), natomiast pozostałe 1,1 % to nauczyciele bez stopnia (rok wcześniej – 1,9 %, w r. szk. 2016/2017 – 1,4 %, w latach 2015/2016 i 2014/2015 – 1,5 %, w r. szk. 2013/2014 – 1,2 %, w r. szk. 2012/2013 – 1,4 %, a w r. szk. 2011/2012 – 1,2 %).

W stosunku do poprzedniego roku szkolnego, zwiększyła się jedynie liczba etatów nauczycieli stażystów (o 0,58 etatu przy zmniejszonej jednak o jedną liczbę osób), natomiast na pozostałych stopniach awansu zawodowego liczba etatów spadła: o 0,31 etatu w przypadku nauczycieli kontraktowych (przy niezmiętej liczbie osób), o 7,3 etatów w przypadku nauczycieli mianowanych (przy zmniejszonej o 10 liczbę osób) i o 1,01 etatów w przypadku nauczycieli dyplomowanych (przy zwiększonej o jedną liczbę osób).

Zmniejszony udział procentowy liczby etatów nauczycieli mianowanych i zwiększony udział procentowy liczby nauczycieli dyplomowanych w skali powiatu to w głównej mierze skutek zmiany (podwyższenia) stopnia awansu zawodowego nauczycieli – w toku postępowań kwalifikacyjnych. Nowy rok szkolny, 2018/2019, to jednak także ograniczenie liczby etatów nauczycielskich w związku ze spadkiem liczby oddziałów w szkole (wypowiedzenia z przyczyn określonych w art. 20 ustawy – Karta Nauczyciela) – wypowiedzenia otrzymało 4 nauczycieli.

Ogólnie liczba nauczycieli zmniejszyła się – o 12 osób (9,56 etatów).

Tab. 51. Rozwiązanie stosunku pracy w roku 2018.

Formy rozwiązania stosunku pracy	Liczba nauczycieli, których stosunek pracy został rozwiązany lub wygasł							
	Szkoła:	ZS Nr 1	ZS Nr 2	ZSS	ZS Nieć.	ZS Sz.	ZS Woj.	PPP
w związku ze skorzystaniem z uprawnień emerytalnych		0	0	0	0	0	0	0
w związku ze skorzystaniem z prawa do świadczeń kompensacyjnych		2	0	1	0	0	1	0
z przyczyn określonych w art. 20 ust. 1 KN		3	0	0	1	0	0	0
na skutek wypowiedzenia		1	0	0	0	0	0	0
na podstawie porozumienia stron		0	2	0	0	0	2	0
z innych przyczyn		0	3	0	4	0	2	0

ZS Nr 1 – Zespół Szkół Nr 1 w Grajewie

ZSS – Zespół Szkół Specjalnych w Grajewie

ZS Sz. – Zespół Szkół w Szczuczynie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie

ZS Nr 2 – Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie

ZS Nieć. – Zespół Szkół w Nieckowie

ZS Woj. – Zespół Szkół w Wojewodzinie